

Leto X
5. 10. 1966
St. 17

Celje - skladišče

D-Per

214/1966

1119660214,17

COBISS

OSREBNA KNJ. CELJE

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

TOVARNIŠKI KOMITE ZK SE JE SESTAL PO DELOVNI KONFERENCI

JEDRO V KOLEKTIVU JE ZDRAVO

Po konferenci se je TK zveze komunistov sestel z namenom, da nadaljuje delo kot je to predvideva konferenca. Komite je v razpravi izhajal iz sklepov delovne konference.

Sklep o reorganizaciji ZK v tovarni narekuje komiteju za prihodnje tedne veliko dela. Delovna konferenca je predvidevala za to delo mesec dni, vendar kaže, da bo ta rok moral biti nekoliko daljši, da bo delo opravljeno tako kot pričakujemo. Kar zadeva razpravo na osnovi ugotovitev komisije in na snovi sklepa o reorganizaciji ZK pa se je posebej omejila predvsem na problem frakcionarstva, ki je pri nas v zadnjem času res pereč in mu bo Tovarniški komite v poročilu na letni konferenci posvetil posebno pozornost. Poročilo o tem pa mora biti tako, menijo na našem TK, da ga bo lahko razumel vsak član kolektiva.

Posebej bo tovarniški komite poročal na letni konferenci o delu partije in vodstva podjetja in priporočil vodstvu, samoupravnim organom in odborom družbeno-političnih organizacij, da morajo vedeti za svoje delo, da se ne bi kompetence mešale in prelivale. Stališče TK, kar zadeva organizacijo dela v podjetju je, da nekatere stvari moramo osvojiti, da sicer lahko na primernem mestu stvar konstruktivno kritiziramo, da pa zavoljo tega ne sme trpeti delo in sodelovanje. Če nekdo takšnega načina dela ne more sprejeti, zavira v vsakem primeru splošen napredek in se mora umakniti. Imena pri tem niso važna, tudi število ne. Organizacija dela ni statična zadeva, spremembe prinesejo izkušnje in čas ter razvoj, te spremembe pa morajo biti sprejete po regularni poti.

Posebej so se člani TK zavzeli za to, da bi vsi člani kolektiva, na svojem delovnem mestu res delali, da ne bi imeli časa za druge stvari, kajti tistim, ki bodo ravnali drugače, ne bo mesta med nami. To načelo mora biti vodilo našega

dela, ni važno kdo bo odšel, če se temu ne bo uklonil.

TK je na seji obsodil nekonkretizirane argumente in oponašanja. Pri tem je še posebej opozoril, da tak način ni niti odlika resnega člana kolektiva, po tudi pošteno to ni!

TK se je v razpravi precej posvetil vprašanju oblikovanja OO, kot jih je nakazala reorganizacija. Člani komiteja so po proučitvi ugotovili, da bi bilo potrebno formirati 11 osnovnih organizacij, katerih sekre-

tarji pa po predlogu TK ne bi bili obratovodje, člani centralnih upravnih organov ali odborov družbeno političnih organizacij.

Tovarniški komite naj bi po predlogu vključeval sekretarje vseh 11 osnovnih organizacij, na letni konferenci bi izvolili le sekretarja in njegovega namestnika v komiteju. Takšna oblika in vsebina sta danes res še zamisel, vendar menijo člani TK, da bi tako lahko v reorganizirani ZK v tovarni uveljavili vlogo organizacije in njenih članov v polni meri.

Prvotni predlog je predvideval 10 osnovnih organizacij na osnovi diskusije na konferenci pa je TK predlagal še eno OO — v Institutu.

Predlog o študijskih grupah pri organizaciji ZK so člani TK še posebej proučili. Sicer je konferenca ZK ta predlog v načelu osvojila, po razpravi v TK pa so člani prišli do zaključka, da naj bi takšne študijske grupe vskočile z delom le v resnih primerih, vendar naj bi načelno osnovne organizacije imele vso podporo in pomoč v drugi obliki. Smisel teh grup je bil drugače pojmovan, ni pa namen ZK, da se aktivno vključuje v proizvodne probleme, vsekakor pa mora idejno vplivati in spremljati.

Komite se ni mogel v zadnjem mesecu mandatne dobe posebej posvetiti analiziranju

medsebojnih odnosov. V kratkih stvkih pa je bilo čutili obžalovanje članov TK ZK, da je to pereče vprašanje še ostalo ob strani. Morda pa vsem tem očitkom zaradi očitkov niti ni potrebno posvetiti toliko pozornosti, kajti dejstvo je, da je naš kolektiv na zadnji konferenci spoznal ljudi in bomo v prihodnje ljudi ocenjevali po dejanskem vloženem delu, ne pa po demagoških stremeljenjih.

Za druge sporne odnose in neprimerne izraze smatra komite, da naj prizadeti takšne stvari razčistijo preko rednih sodišč, ni namreč pošteno izkoriščati in uporabljati izjav drugih za uveljavljanje svoje osebnosti.

Odziv kolektiva po konferenci nam je dal zagotovilo, da je jedro pri nas zdravo, da torej člani kolektiva znajo oceniti kaj je prav in kaj ni, da pa je še najlažje npr. neko službo kritizirati, saj že samo to pomeni afirmacijo za tistega človeka. Ali pa poznamo te stvari vsi dovolj dobro, da o njih sodimo? Saj res ni vse v redu, celo precej daleč smo od tega, vendar le s kritiko stvari ne bomo reševali, še manj pa s tem, da mečemo drug drugemu polena pod noge. Stvari se bodo bolje obrnile, če bo večina članov kolektiva sodelovala pri vsakodnevem dogajanju v tovarni.

INSTITUT - DA ALI NE

(Nadaljev. iz prejšnje številke)

So pa tudi drugi momenti, ki govorijo v prid samostojnosti Instituta »Emajl«. Med glavnimi je predvsem ta, da mora ležati težišče razvojnega dela predvsem v kakovosti. Pomen te je razviden že iz izvajanj v zadnji številki našega časopisa. *Prevelik pritisk v pogledu rokov lahko mnogo škoduje v omenjeni smeri in lahko povzroči, da dobre zamisli niso do kraja speljane z vsemi slabimi posledicami v proizvodnji oziroma pri prodaji.*

Ne smemo pa tudi zanemarjati raznih ugodnosti:

pri nabavi opreme (carina, prometni davek), pa tudi zato ker je Institut oproščen plačevanja obresti na poslovni sklad.

V lanskem letu je znašal prihranek na račun omenjenih postavk približno 2.125.000 S-dinarjev. Poleg tega je lansko leto po podatkih, ki so mi bili na voljo, Institut lahko prenesel v lastne sklade 15-odstotni prispevek federaciji v višini 7.592.938 S-dinarjev. V celoti je bilo lansko leto torej poslovanje Instituta zaradi samostojnosti za 9.717.938 S-din cenejše kot bi bilo v sklopu podjetja.

V letošnjem prvem polletju je bil omenjeni prihranek po dosegljivih podatkih doslej pri-

blizno 2.013.420 S-dinarjev. Na vidiku pa je še prihranek v zvezi z nabavo Röntgen aparata v višini 1.200 tisoč starih dinarjev in prihranek v zvezi z IBM garnituro, za čigar višino pa še ne vemo. K temu pa je potrebno prišteti še obresti na poslovni sklad za drugo polletje letošnjega leta, tako da bodo prihranki do konca leta dosegli predvidoma najmanj 5 milijonov starih dinarjev.

Bolj važna kot sami prihranki po dajatvah, pa je možnost širše dejavnosti mehanografskega centra, kar omogoča na eni strani

razne oblike zbiranja finančnih sredstev tako v dinarjih kot v devizah za nabavo opreme na drugi strani pa možnost boljšega izkoriščanja omenjene opreme v vsaki fazi nabave, kar seve-

da velja tudi za strokovni in posluževalni kader.

Te stvari nam bodo bolj jasne, če se bomo zavedali, da se sučejo investicije za mehanografske stroje — po zahtevnosti garnitur v razponu med približno 100 milijoni starih dinarjev pa kar do milijarde S-din in še čez. Ta sredstva pač ni tako lahko zbrati, še večji problem pa je njihove možnosti polno izkoriščati. Prav v tem primeru lahko samostojnost Instituta pomembno, morda celo odločilno vpliva.

IN KONEC KONCEV: INSTITUT SE JE PRAVZAPRAV SELE FORMIRAL. SEDAJ IMA NAJNUJNEJSI KADER IN OPREMO. ČLANI NJEGOVEGA KOLEKTIVA SO VOLJNI POKAZATI, KAJ ZNAJO IN ZMOREJO. DAJMO JIM PRILIKO!

Ernest Vršec

DANES POPOLDNE JE REDNA LETNA KONFERENCA ZVEZE MLADINE V NAŠI TOVARNI.

VSE BRALCE OPOZARJAMO, DA BOMO POROČILO KOMITEJA ZM IN RAZPRAVO PODROBNO POVZELI V PRIHODNJI ŠTEVILKI.

X. Svetovni kongres za rehabilitacijo

V Wiesbadnu v Zapadni Nemčiji je bil X. svetovni kongres za rehabilitacijo prizadetih oseb. To mednarodno organizacijo, v kateri Jugoslavija ni polnopraven član, sestavljajo po-

Glavni kongres je bil od 11. do 18. septembra letos v Wiesbadnu, glavnem mestu pokrajine Hessen, blizu Frankfurta. Mesto z 250 tisoč prebivalci je letoviško mesto znano po svojih

parku poleg železniške postaje so zgradili Rhein Main Halle — zgradbo, v kateri je preskrbljeno za vse. Poleg osrednje dvorane, ki lahko sprejme 5 tisoč gostov, je še 9 manjših. Kot

ta. Med 52 državnimi zastavami je plapolala tudi jugoslovanska poleg sinjemodre zastave OZN. Pokrovitelj kongresa je bil sam predsednik Zvezne republike Nemčije dr. h. c. Heinrich Lübke.

Kongres je vsak dan po plenarni seji začel delo v 6 delovnih skupinah. Vsaka skupina je v enem dnevu obravnavala zaključeno področje problematike iz področja rehabilitacije s poudarkom na zaposlovanju prizadetih oseb v gospodarstvu. Tako so obravnavali naslednja področja:

— socialno politiko s prizadetimi osebami,

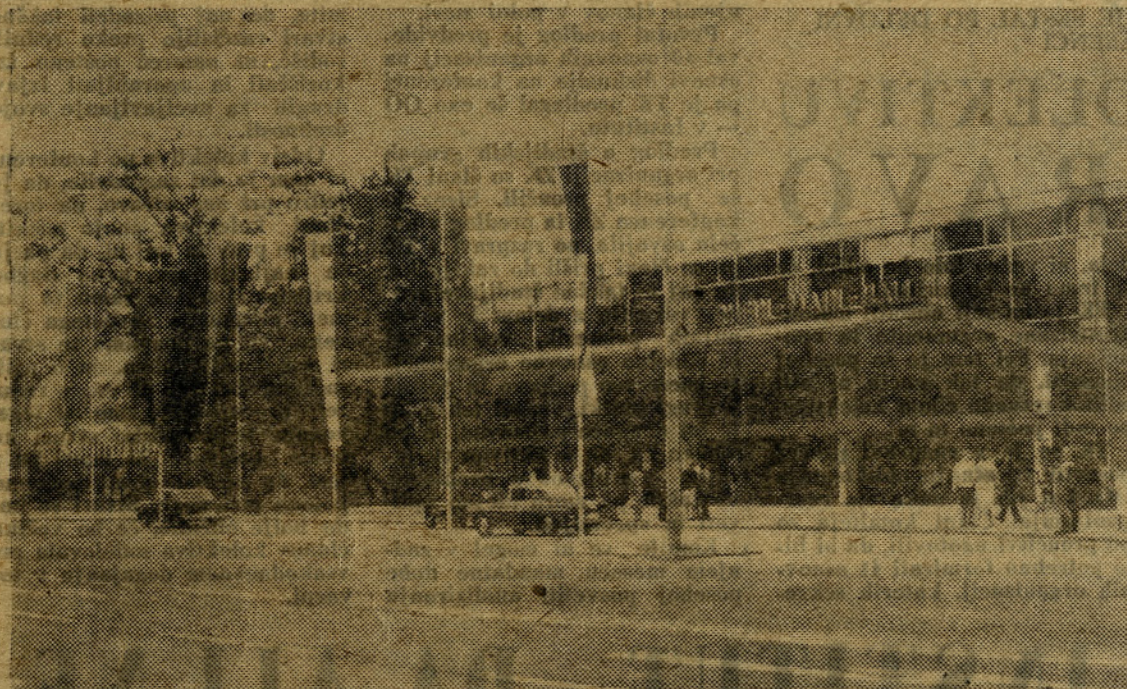
— socialne faktorje delovnega in družinskega okolja, v katerem živi prizadeti,

— psihološke pogoje dela s prizadetimi v gospodarstvu,

— poklicno in delovno usposabljanje in izobraževanje prizadetih v gospodarstvu.

Podleg teh področij je bilo še nekaj predavanj s področja dela rehabilitacijskih centrov in organizacijskih vprašanj dela s prizadetimi v deželah, ki so v razvoju.

V posameznih referatih je bilo obravnavano delo fizično in umsko prizadetih oseb, slepih, gluhih in nemih. Posebno veliko zanimanje pa je zbudil referat nizozemskega delegata s temo »Možnosti zaposlitve shicofrenikov v elektroindustriji«, ki je obravnaval področje duševno prizadetih oseb. Shicofrenija je duševna bolezen, ko prizadeta oseba zgubi realen odnos do okolja, v katerem živi. Največkrat ima bolnik občutek, da se

Del imponentne zgradbe v Wiesbadnu...

leg glayne sekcije, ki se ukvarja z rehabilitacijo odraslih oseb, še sekciji za šolanje in poklicno usposabljanje prizadetih otrok. Vse tri sekcije so imele letos svoje kongrese.

Številnih toplih vrelcev in zdraviliščih. Mesto leži ob reki Rahni, katero obdajajo bogati vinogradi. Za Wiesbaden pravi-jo, da je mesto kongresov, o čemer sem se sam prepričal. V

sem že omenil, je v zgradbi vse, od kopalnic do kegljišča, pred vhom pa je bogat vodomet.

Na svečanem začetku kongresa se je zbralo preko 2 tisoč delegatov in gostov iz vsega sve-

Jože Turnšek

Družbeni plan razvoja Jugoslavije do leta 1970

INDUSTRIJA GUME

Po opravljenih rekonstrukcijah obstajajo tudi tu precejšnje rezerve v zmogljivostih, ki se niso povsem aktivirane. Z ozirom na veliko povpraševanje in razpoložljive kapacitete bo ta proizvodnja še nadalje v porastu. Največji porast je pričakovati pri proizvodnji pnevmatike ob istočasnem usposabljanju te industrije za izvoz.

KMETIJSTVO

Kmetijsko proizvodnjo smo vsa leta nazaj precej zapostavljali, zaradi tega je ta proizvodnja zostala za splošnim gospodarskim razvojem. Posledice tega so bile očitne — nestabil-

no tržišče, porast cen, porast stroškov življenja in deficit plačilne bilance. Z reformo sprejeti novi pogoji gospodarjenja, zlasti še raven garantiranih cen omogočajo kmetijstvu večje dohodke in ustvarjanje večjih skladov, to pa daje možnost za nadaljnji porast proizvodnje v kooperaciji in pri individualnih proizvajalcih. Nadaljnji razvoj kmetijske proizvodnje bo usmerjen na krepitev in razvoj družbenih gospodarstev, kot tudi na razvoj individualnega kmetijstva. Družbena gospodarstva morajo preiti na industrijski način proizvodnje z uvajanjem tehnološko sodobnejše proizvodnje in dela. Poseben tretman bo imel

razvoj proizvodnje v kooperaciji tako zadrug, kot kmetijskih posestev, prehrabene industrije, trgovine in drugih. V prihodnjih letih bo potrebno bolj izkoriščati tudi planinske predele, pa tudi sredozemna področja, predvsem za proizvodnjo krompirja, žita, zgodnjega sadja in zelenjave. Do leta 1970. bo predvidoma porasla kmetijska proizvodnja za okoli 25 odstotkov, odnosno po stopnji 4,6 odstotkov v odnosu na povprečje 1964/65. Proizvodnja družbenih gospodarstev se mora povečevati po povprečni stopnji 10 %, produktivnost dela pa znatno hitreje kot danes, tako da bi se število zaposlenih zmanjšalo. Proizvodnja nekatere

rih, važnejših pridelkov (v tisoč tonah).

	Povprečje	
	1964/65	1970
žita skupaj	11.175	14.000
zelenjave	1.925	2.700
sadje in meso	698	965
grozdje	2.290	2.900
mleko		
(v 000 litrah)	2.400	3.200

Novi cene pšenice omogočajo uvajanje sodobne tehnologije in boljše opremljanje kmetijstva z delovnimi sredstvi. Proizvodnja pšenice in rži bo znašala letno približno 4,6 milijonov ton — to pa predstavlja 25 odstotno povečanje. V prihodnosti pričakujemo zmanjšanje uvoza pšenice, s povečano proizvodnjo pa bomo pokrivali tekočo potrošnjo in dopolnjevali zalogo.

Po začasnih statističnih podatkih ocenjujemo, da je že le-

prizadetih

mu godi velika krivica. Bolezen se razvija in izbruhne v mladeniški dobi. Bolnik shicofrenik daje mnogokrat videz zdravega človeka, delovno sposobnega, ko pa je v fazi krize pa nekontrolirano nastopa in prihaja v konflikte z okoljem. Studija, ki je bila izvršena pri Philipsu, je nakazala problem, ko se shicofreni bolniki zelo težko prilagodijo delu v skupini. Zaradi tega so jim uredili delovne prostore in delo kar doma. Tudi v našem podjetju imamo nekaj takih bolnikov in opazamo, da se srečujejo s težavami ali pa jih ustvarjajo predvsem na področju sociološke vključitve pri delu.

Vsi referati so opozrili, da se v industriji skriva mnogo možnosti za primerno zaposlitev prizadetih oseb. Prakso nekaterih podjetij, da zaposlujejo samo zdrave osebe, je kongres označil za nehumano. Prizadeti oseb je treba delo tako organizirati, da se čuti enakovrednega vsem svojim zdravim sodelavcem. Da je temu res tako, smo se prepričali na praktični demonstraciji dela prizadetih oseb, ki so jo imeli na razstavnem prostoru. Poleg teh prizadetih je bilo mnogo rehabilitirancev med delegati in gosti.

Slepi delavec ob stružnici ali brezroki delegat, ki je uporabljal pri kosilu žlico s protezo na nogi, sta dosegla svoj življenjski namen, namreč opravljata »potrebno in koristno delo«, ni sta breme družbe.

Prihodnjic še kaj!

Franc Berginc

JESENSKI ZAGREBŠKI VELESEJEM - 1966

Kakor vsako leto smo imeli tudi letos na zagrebškem velesejmu svoj razstavni paviljon, ki je bil lepo in okusno urejen.

Razstavljali smo emajlirano in pocinkano posodo, kopalne kadi, pralnike, pomivalne omarice, radiatorje standardne in po JUS, kotle za centralno in etažno kurjavo, posode za smeti, posode za mleko, odpreske, frite in peč na olje EMO 5.

Kupci so se zanimali predvsem za dekorirano izvozno posodo, kopalne kadi, pralnike, pomivalne omarice in tudi za nov izdelek — peč na olje. Pogodbe nismo sklepali, pač pa sprejemali prijave potreb za prihodnje leto. Po teh prijavah bomo sklepali pogodbe v mesecu decembru, seveda v okviru proizvodnega plana za prihodnje leto. Zal kupcem tudi tokrat ne bomo mogli izpolniti njihovih želja, saj želijo nekaterih artiklov, predvsem klasične posode in sanitarno-tehničnih artiklov mnogo več, kakor pa je naša proizvodnja.

Izredno je bilo tudi zanimanje potrošnikov za vse naše izdelke. Pritoževali so se, zakaj ni moč kupiti dekor posode, klasične posode, džezvic, kopalnih kadi in pralnikov v trgovinah. Precej pripomb je bilo tudi zakaj ne izdelujemo klasične posode, zakaj ni NOVUM posoda v pastelnih barvah in večjih dimenzijah, zakaj ni na tržišču dovolj pomivalnih omaric, pralnikov in predvsem kratkih kopalnih kadi.

Predstavniki projektantskih organizacij ter montažnih pod-

jetij so vpraševali, kdaj bomo pričeli proizvajati že napovedane etažne kotle 29.000 kcal/h, dalje kotle za centralno in etažno ogrevanje na trdo gorivo in mazut, torej dvoživke, kdaj pridejo na tržišče pomivalne omarice z vgrajenim boljlerjem, ki smo jih razstavljali že na predlanskem velesejmu. Ta primer nam ponovno potrjuje znano pravilo, naj razstavljamo samo to, kar bomo tudi zares proizvajali.

Zelo neprijetne so bile tudi pripombe nekaterih projektantov, ki so po zagotovilih naših tehničnih strokovnjakov na simpoziju v Ljubljani (dne 14. decembra 1965) projektirali radiatorje po JUS-u, mi jih pa še nismo pričeli proizvajati. Zaradi tega so morali investitorji, odnosno izvajalci del v večini primerov vgraditi radiatorje konkurenčnega podjetja iz Ličkega Osika, le v nekaj slučajih je investitor privolil na spremembno projekta od JUS na

naše klasične radiatorje.

Glede nove peči na olje EMO-5, so kupci priporočali izdelavo v pastelnih barvah, nikakor ne v rjavi barvi, potrebno pa bi bilo proučiti možnost električnega vžiga, kakor tudi cen.

Na vsa ta vprašanja in pripombe ni bilo lahko odgovarjati, vendar smo se trudili, da smo obiskovalce vsaj z besedami zadovoljili. Omenimo naj še, da smo imeli na letošnjem jesenskem sejmu rekordno število obiskovalcev in ni bilo malo primerov, da so čakali v vrsti. Mimo pripomb pa so izrazili kupci našim izdelkom tudi številna priznanja in pohvale.

Vsekakor velja poudariti, da postaja tržišče vedno bolj zahtevno. In če se hočemo uveljaviti z novimi izdelki, odnosno če si hočemo zagotoviti tržišče tudi v bodoče — bodo morali biti naši izdelki kvalitetni in sodobni.

Ida Vudler

Od 8. do 16. oktobra bo v prostorih milanskega sejma

II. mednarodni sejem kemije

Na sejmu bodo prikazali: aparate in instrumente za laboratorije, poseben oddelek za kemijsko tehniko, surovine in vmesne produkte, stroje za pakiranje, gume, umetne mase in vlakna, znanstveno dokumentacijo, razstavo opreme, ki jo izdelujejo v ZDA itd. V sklopu sejma se prireja XVII. mednarodni kongres — »Dnevi kemije 1966«.

Prireja FAST — Federazione delle Associazioni Scientifiche e Tecniche, Milano, Piazzale R. Morandi 2 (telefon 781.041).

tošnja raven proizvodnje pšenice in rži dosegla 4,6 milijonov ton. Proizvodnja koruze bo v letu 1970 znašala približno 8 milijonov ton, to pa bomo z uspešno žetvijo, skladiščenjem in predelavo dosegli že letos.

Število traktorjev se bo povečalo na oko 60 tisoč — kar bo omogočilo mehanizirano obdelavo zemljišč ter modernizacijo individualnega dela. Da bi dosegli takšen razvoj kmetijske proizvodnje, bo zveza usmerila približno 4 in pol milijarde dinarjev iz svojih sredstev in to predvsem za izgraditev prekopa Donava—Tisa—Donava, v melioracijske sisteme v Makedoniji idr.

PREHRAMBENA INDUSTRIJA

V prehrambeni industriji so zgrajene precejšnje kapacitete, ki bodo v prihodnjem obdobju omogočale popolnejše izkoriš-

nje surovinske baze. S povečanjem kupne moči prebivalstva so ustvarjeni pogoji za večji porast potrošnje prehranbenih izdelkov.

GOZDARSTVO

Z boljšim izkoriščanjem gozdnega fonda, z novimi plantažami, z izvršenim pogozdovanjem in intenzivnimi kulturami, z izgradnjo komunikacij, so ustvarjeni pogoji za ekonomično gozdno gospodarjenje in uvajanje sodobne tehnologije. Povprečna letna sečnja gozdov se bo še v bodoče gibala nekoliko nižje od prirastka in bo leta 1970 okoli 28 milijonov kubikov. Da bi se lahko izpolnil plan takšne sečnje, bo potrebno do leta 1970. izgraditi okoli 7 tisoč km gozdnih komunikacij. Nabaviti pa bo potrebno pravitako sodobno opremo za mehaniziranje dela, zgraditi nove planta-

že in intenzivne kulture gozda z sočasnim zagotavljanjem vseh potrebnih materialov. Gozdna podjetja bi se naj formirala kot določene proizvodne celote in bi predstavljala trajno surovinsko področje za optimalne zmogljivosti, brez ozira na meje družbeno-političnih skupnosti. Z dolgoročnim poslovnim povezovanjem gozdno gospodarskih organizacij z izvoznimi podjetji in velikimi potrošniki lesa pa bodo ustvarjeni pogoji, da bodo tudi potrošniki v večji meri s svojimi sredstvi udeleženi pri izgradnji gozdnih komunikacij in formiranju plantaž.

Znanstveno raziskovalno delo bo usmerjeno na izdelavo programa za dolgoročno intenziviranje gozdnega gospodarjenja, za napredek proizvodnje in zaščito naravnih gozdov, za razširitev surovinske osnove, za industrijo celuloze, za napredek

tehnologije, ekonomike in organizacije dela.

V lesni industriji se bodo nadalje opravlale ustrezne rekonstrukcije in modernizacija kapacitet, kakor tudi izgradnja večjih kapacitet za nekatere nove deficitarne proizvode. Z boljšim oskrbovanjem s surovinami, boljšim izkoriščanjem odpadkov in ostalim bo omogočeno, da se proizvodnja poveča za dvakrat, še posebej proizvodnja polfinalnih in finalnih proizvodov. Z dolgoročnimi izvoznimi aranžmani bodo ustvarjeni pogoji za stalen povečan izvoz za nadaljnji razvoj velikih in sodobnih kapacitet, kjer bo doseženo racionalno izkoriščanje surovin in odpadkov. V industriji celuloze in papirja so zgrajene zadostne kapacitete, ki omogočajo izkoriščanje letne mase in nudijo možnosti za izvoz.

Naše okno v svet na Dunajskem sejmu

V času od 11. do vključno 18. septembra je bil na Dunaju Jemenski velesejem, ki predstavlja v Avstriji najprezentativnejšo razstavo gospodarskih dosežkov Avstrije. Na tej razstavi splošnega značaja so bila zastopana brezizjemno vsa industrijska podjetja te dežele, poseben poudarek pa je bil dan razstavi kmetijstva in lesne industrije, ki zavzemata v avstrijskem gospodarskem potencialu pomembni mesti. Navzočnost številnih zahodnoevropskih razstavljalcev, vseh razstavljalcev iz vzhodnoevropskih držav ter udeležba ZDA in Velike Britanije (slednji sta zgradili v zadnjih letih lastne reprezentativne paviljone) je dala temu velesejmu pečat mednarodnega značaja, za katerega se Avstrija bori že več desetletij po končani I. svetovni vojni in cilju, da vrne svoji deželi in posebno Dunaju kot glavnemu mestu vsaj trohico tiste pomembnosti, ki jo je užival Dunaj v času pred I. svetovno vojno v okviru Avstro-Ogrske monarhije. Sicer pa v avstrijskih vladnih gospodarskih organih težijo za jačanjem vplivnosti Dunajskega velesejma tudi zaradi tega, da bi razširili svoj življenjski prostor spričo dejstva, da avstrijsko tržišče s približno 7 in pol milijoni prebivalcev ne nudi možnosti njihovi industriji, da bi razvila masovno proizvodnjo izdelkov s svetovnimi stroški proizvodnje.

Dunajski velesejem je odprtega tipa, kamor ima dostop vsak obiskovalec in zato ni čudno, da so bili razstavniki prostori ves čas polni obiskovalcev in iz vrst neposrednih potrošnikov. Kljub temu so predstavniki gospodarskih krogov, zlasti pa še trgovine, izkoristili navzočnost sejma za analize nabavnih in prodajnih možnosti.

Jugoslovanski izdelki so bili razstavljeni v okviru kolektivnega razstavišnega prostora s površino približno 450 m² v osrednjem delu Paviljona narodov. Na tem razstavnem prostoru so jugoslovanska podjetja predvsem razstavljala izdelke kovinske in elektro industrije, izdelke iz barvnih kovin, keramike, tekstila itd. Tudi jugoslovanske možnosti tranzita in pomorstva so bile primerno prikazane s fotografijami pristanišč (Reke in Kopra) in številnimi prikazi njihovih kapacitet.

Jugoslovanski paviljon sta obiskala v teh dneh osebno tudi Zvezni kancler Jonas ter dunajski župan.

Naše podjetje je razstavljalo v okviru jugoslovanskega paviljona predvsem izdelke, ki prihajajo v poštev za prodajo na tem trgu, torej emailirana ko-

merc posoda, novum posoda v gladki in dekorirani izvedbi, sokovnik, ABC ponve, trika in DIN radiator ter pomivalna omarica. Ti naši eksponati so bili razstavljeni ravno v središču jugoslovanskega razstavnega prostora in so zato ob dobri umetni svetlobi vidno izstopali z ozirom na pestrost in površinski sijaj. Ni torej čudno, da so bili prav naši izdelki predmet osrednje pozornosti večine obiskovalcev. Pri tem je po interesantnosti najbolj privlačila novum posoda v uspehli dekoringih. Vsakodnevne vpraševanja mimoidočih, kje je mogoče na Dunaju kupiti te izdelke, ni bilo ne konca ne kraja. Tudi ABC ponve, lončki in pastelnih barvah, celo džezve, so bile predmet opazovanja številnih obiskovalcev. Zanimanje za turške kavovarje je rezultat v zadnjih letih hitro naraslega obiskovanja Jugoslavije kot turistične dežele.

In kakšni so poslovni rezultati našega podjetja na tem sejmu?

V dobri meri zadet razstavniki sortiment naših izdelkov je pripeljal do konkretnih razgovorov s številnimi novimi avstrijskimi grosisti in uvozniki, ki jih naše podjetje, niti naš zastopnik Jugotrade na Dunaju, nista doslej poznala. V času velesejma vođeni razgovori so nam zagotovili številna nova naročila v vrednosti blizu 400 tisoč avstrijskih šilingov, pri čemer pa se dobršen del dogovorjenih dobav v prihodnjih mesecih nanaša na prve znatnejše količine novum posode v dekorskih izvedbah. Znana dunajska prodajna organizacija Kaindl, ki vodi samo v glavnem mestu pod svojim imenom 25 trgovin s gospodinjskimi predmeti in opravlja na zapadu že močno vpeljano prodajo izdelkov široke potrošnje potom kataloga, bo dva ali tri stavke naše novum posode natisnila tudi v svoj spomladansko-poletni prodajni katalog 1967. Ta katalog razpošiljajo v deset tisočih izvodih direktno številnim gospodinjstvom v Avstriji. Zanimanje za našo emailirano posodo v Avstriji je precejšnje, ne nazadnje zaradi tega, ker sta domača proizvajalca Austria-Email in Kleiner & Fleischmann v zadnjem času stalno dvigovala svoje tovarniške cene, na drugi strani pa nista upoštevala vseh dogovorov z določenimi trgovskimi podjetji. Začetni uvoz emailirane posode iz CSR, Madžarske, zlasti pa iz Zvezne republike Nemčije ter Jugoslavije je že močno prižadel domačo proizvodnjo, ki ni v stanju slediti konkurenčnim pogojem ter je zato zašla

v finančne težave. Iz dobro poučenih trgovskih krogov smo zvedeli, da je stvar likvidacije nadaljnje proizvodnje emailirane posode pri Kleiner & Fleischmannu že definitivna, in da se tudi glavni proizvajalec Austria-Email, ki se je v preteklih letih skušal krepiti na račun fuzije s tedaj manjšimi samostojnimi emailirnicami na Koroškem in v Spodnji Avstriji, že znašel v nezavidljivem, težkem položaju.

Zanimivo v tej zvezi je, da vodilni uslužbenci Austria-Emaila v direktnih razgovorih s svojimi avstrijskimi kupci navajajo, da so si zagotovili za prihodnje leto večje dobave emailirane posode v Jugoslavijo.

Za razstavljene radiatorje ni bilo zanimanja, medtem, ko bi pomivalne omarice verjetno lahko prodajali na tem trgu, če bi našo izvozno ceno prilagodili visokim uvoznim dajatvam, ki so v Avstriji pri opremi za kuhinje kar 28% za carino in 8,25% prometnega davka. S kopalnimi kadi se bo zelo težko vključiti na avstrijsko tržišče, ki povprašuje predvsem po kadeh dolžine 170 cm in globine 45 cm, medtem ko so naše kopalne kadi iz obrata v Kruševcu z izmerami 157 x 40 cm — izven vsakega standarda. Določeni izgledi za prodajo obstojajo tudi za oljne peči, vendar smo letošnjo sezono zamudili. Na velesejmu je Alfa Vranje prikazala svojo sobno oljno peč 7500 kcal s številnimi okusno natiskanimi prospekti v nemškem jeziku, to pa posreduje na avstrijskem tržišču preko raznih kanalov.

Ogled ostalih razstaviščnih dvoran je pokazal, da v Avstriji nudijo in prodajajo že mnoge vrste strojev za pomivanje posode vseh glavnih proizvajalcev iz ZR Nemčije, Velike Britanije, ZDA in Danske ter drugih, to pa so izdelki proizvajalcev Zoppas, Ignis, Bauknecht, Miele, Constructa, Kenwood, General Electric in Hotpoint. Maloprodajna cena teh strojev se giblje med neto 8 do 13 tisoč avstrijskih šilingov.

Tržne informacije

V veleblagovnici »Ljudski magazin« Celje nudijo naprodaj uvožene sesalce za prah ruske produkcije »CAJKA« in »RAKETA«. Oba tipa odlikuje izredno močan sesalni motor in lepa oblika. Za razliko večine ostalih sesalcev ima jekleno ohišje in se zato ne more razbiti. Aparat ima priključke za razprševanje kemikalij in uničevanje mrčesa, uporabljajo ga celo za nanašanje — brizganje barv, parketne paste in podobno. Jakost motorja znaša 360 V in stane 27.500 S-din, medtem ko so podobni sesalci drugih podjetij s plastičnim ohišjem in za 90 V slabšim motorjem za 11.000 do 13.000 S-din dražji.

V istem oddelku nudijo po zelo ugodni ceni stabilizator za TV sprejemnike podjetja »BRAN«. Aparat je izdelan po zahodnonemški licenci. Stabilizator čuva televizor pred nenadnimi sunki pri nihanju električne napetosti in s tem podaljša življenjsko dobo aparata ter odpravi mnoge napake pri sprejemu. Cena stabilizatorja znaša 12.960 S-din, medtem ko stanejo drugi stabilizatorji od 22.000 do 25.000 S-din.

Od cenejših izdelkov, katerih cena je ugodnejša od istovrstnih aparatov drugih proizvajalcev, nudijo v istem oddelku še mikser — mešalec vzhodnonemške proizvodnje znamke »Comet« s priključki za stepanje sadnih in zelenjavnih sokov, snega, testa, smetane, mletje kave ali sladkorja, pripravo pičja in podobno. Cena znaša 21.500 S-din.

OBVESTILO!

Obveščamo vse člane kolektiva, da smo pričeli v modelarskem krožku Društva ljudske tehnike z novim A tečajem iz modelarstva.

Interesenti za tečaj se še lahko prijavijo ob torkih in četrtkih od 17.30 do 20. ure v prostorih modelarskega krožka.

IZ GRADIVA ZA PRIHODNJO SEJO CDS

Poročilo dr. Jožeta Čakša

CDS tovarne EMO poročam kot upravnik OA EMO, kot član skupščine komunalne skupnosti zavoda za socialno zavarovanje Celje in član njenega izvršilnega odbora ob zaključku mandatne dobe ter pred volitvami novih predstavnikov v skupščini o trenutni situaciji socialnega zavarovanja, še posebej zdravstvenega zavarovanja, o odnosih med skladom zdravstvenega zavarovanja in zdravstveno službo ter končno o stanju naše obratne ambulate v tej situaciji.

Socialno zavarovanje je v naši državi do gospodarske reforme zanesljivo predstavljalo v svetovnem merilu edinstven asortiman pravic, ki so se jih lahko posluževali zavarovanci bodisi v zdravstvenem bodisi v invalidskem zavarovanju. Ta širina je iz leta v leto skokovito dvigovala izdatke socialnega zavarovanja, tako da beležimo udeležbo te potrošnje na narodnem dohodku leta 1956 3,2 %, v letu 1965 pa že 6,2 %. Za naše gospodarstvo je tak strošek predstavljal vsekakor izredno obremenitev.

Gospodarska reforma je postavila načelo: troši, kolikor ustvarjaš. Po tem načelu so tudi v socialnem zavarovanju nastopile z letošnjim letom občutne spremembe, predvsem v cilju, da se potrošnja sklada za zdravstveno zavarovanje uravnovesi z dohodki. V letu 1965 je namreč na tem skladu nastal občuten primanjkljaj, ki ga moramo zavarovanci v letošnjem letu pokrivati z izrednim prispevkom. Ta primanjkljaj je samo pri komunalnem zavodu v Celju znašal dobrih 600 milijonov dinarjev. Dejansko pa navedena vsota primanjkljaja ni realna, ker je zavod za socialno zavarovanje del lani izvršenih storitev plačal v letošnjem januarju in to svoto, ki znaša skupno 255 milijonov starih dinarjev, vnesel med stroške zdravstvenega sklada za leto 1966, s tem pa je razpoložljiva sredstva zdravstvenega zavarovanja za letošnje leto izredno okrnili. Zaradi take finančne operacije je bilo na zadnjih dveh skupščinskih sejah mnogo hude krvi. Po izjavah predstavnikov zavoda za socialno zavarovanje je to skladno z zakoni in predpisi. Situacijo pa je poslabšalo še naslednje dejstvo: Skupščina komunalne skupnosti je sprejela finančni načrt za leto 1966, upoštevajoč formiranje dohodka za zdravstveno zavarovanje z 9,3 % osnovnim prispevkom, zvezni državni organ pa je nekaj dni za tem postavil gornjo dopustno mejo tega pri-

spevka le z 7 %. Tako se je zmanjšal sklad zdravstvenega zavarovanja za krepke milijone na račun dolgoročnih dajatev to je pokojninskega sklada. Skupna osnovna stopnja prispevka za socialno zavarovanje v višini 20,5 % na bruto osebne dohodke je namreč ostala ista, notranja delitev ta pa je izvršena tako kot sem prikazal, torej 7 % za zdravstveno zavarovanje, ostalo pa za dolgoročne da-

jatve. Za prihodnje leto napovedujejo znova skrčenje odstotka prispevka zdravstvenega zavarovanja. Zaradi vsega prikazane- ga so v letošnjem letu razpoložljiva sredstva za zdravstveno zavarovanje torej izredno pičila.

Celoten sklad zdravstvenega zavarovanja za leto 1966 je bil planiran z 8.870.806.000 starih dinarjev dohodkov s prav tolikimi izdatki. Trošenje teh sredstev je bilo predvideno takole:

	S-din
Zdravstveni domovi in obratne ambulate	1.392.941.000
Zdravljenje v bolnicah	2.781.172.000
Zdravljenje v zdraviliščih	253.253.400
Stroški za zdravila	587.953.000
Stroški za zobozdravstvo	477.138.000
Proteze in ortopedski pripomočki	97.579.000
Povračilo potnih stroškov	199.187.000
Preventivni stroški	137.221.000
Nadomestilo osebnega dohodka za bolezn. dopust nad 30 dni	754.019.000
Nadomestilo osebnega dohodka za nosečnost in porod	447.540.000
Bonifikacija za bolezn. dopuste do 30 dni	846.727.000
Bonifikacija za nesreče pri delu do 30 dni	50.225.000
Pomoč za opremo novorojenčka	53.225.000
Povračilo pogrebnih stroškov	58.096.000
Izdatki za rehabilitacijo invalidov	248.383.000
Premija za pozavarovanje	225.170.000
Povračilo za delo komunalnega zavoda	246.805.000
Stroški samoupravnih organov	1.300.000
Drugi izdatki	7.871.000
	8.870.806.000

Zaradi praktičnega primera, koliko posamezni zavarovanec vplačuje v sklad zdravstvenega zavarovanja, prikazujem naslednje:

Če ima nekdo 100.000 bruto osebnih dohodkov, vplača na ta dohodek celoten prispevek za socialno zavarovanje v višini 20.500 starih dinarjev, od tega pa gre za sklad zdravstvenega zavarovanja le 7.000 starih dinarjev, ki se nalagajo pri komunalnem zavodu v Celju, ostane celotnega prispevka pa se odvajajo republiko za dolgoročne dajatve.

Če pogledamo predvidene stroške zdravstvenega zavarovanja po posameznih postavkah, vidimo da je zdravstvena služba (zdravstveni domovi, obratne ambulate, bolnišnice in zobozdravstvo) na trošenju teh sredstev udeleženo v procentih z 53,7 % samo nadomestila za bolezenske dopuste in za porode pa z 23,6 %.

Zdravstvena služba v celjski regiji, to je na področju bivšega okraja Celje, je po svojem zdravstvenem centru pristala

na višino njej pripadajočih sredstev iz sklada zdravstvenega zavarovanja, v kolikor bi le-ti bili v celoti res izplačani. Zato se je z zavodom za socialno zavarovanje pogodila za sistem globalnega plačevanja svojih storitev, to se pravi, da vsak zdravstveni zavod dobi na skupnem sestanku določeni procent sredstev, ki so v finančnem načrtu zavoda za socialno zavarovanje za določeno zdravstveno dejavnost predvideni. Splošna ambulanta naše OA bi naj po taki razdelitvi od predvidene skupne vsote milijardno 392.941.000 dobila devetnajst milijonov 700.000 S-dinarjev.

Vse to pa je pogodbeno vezano za polnjenje sklada: če se sklad ne napolni 100 %, se za toliko zmanjša izplačilo posameznim zdravstvenim službam. Pri tem je vsekakor v nezavidnem položaju zdravstvena služba, ker je njen dohodek odvisen od zadostnega pritoka dohodka v sklad zdravstvenega zavarovanja. Kljub temu pa seveda naše službe opravljajo

svoje delo nezmanjšano dalje, plačila za to pa ne dobe. Dohodek zdravstvenih zavodov torej ni pogojen po opravljenem delu, marveč je odvisen od višine dohodkov zdravstvenega sklada pri socialnem zavarovanju. Kako je to v praksi, boste videli na primeru naše ambulate.

Ker je torej nastalo tako stanje, je bilo nujno, da je skupščina komunalne skupnosti Celje zaostрила svoj Pravilnik o koriščenju zdravstvenega varstva poleg restrikcij, ki jih je že prinesel zakon o spremembi zakona o zdravstvenem zavarovanju, to je poleg ukinitve pravic do zdravljenja z zdravilnimi faktorji (zdravilišča), večje participacije za zdravlila, plačevanje hranarin za prvi 3 dni bolezenskega dopusta. Svoj Pravilnik je skupščina modificirala tako, da je skladno z zakonom o prosti izbiri zdravstvenega delavca in zdravstvenega zavoda zavarovancem to prosto izbiro dopustila, zagotovila pa mu je plačilo za zdravstvene storitve, ki bi jih zavarovanec koristil izven Celja, le v višini, kolikor znaša pavšalna cena take storitve v zdravstvenih zavodih na področju Celja. Ker je sistem cen zdravstvenih storitev samo v naši republici zelo različen, smo prav ob takih določilih Pravilnika odkrili neverjetne anomalije. Na primer: ginekološka operacija na kliniki v Ljubljani 2 0dnevno hospitalizacijo je za 250.000 S-dinarjev dražja kot v Celju; ali, oskrbljena poškodba roke na Reki (strokovni pregled, rgt. slikanje, mavčeva obveza, dvakratna kontrola), je zaračunana s 120.000 S-dinarjev. Cena te iste poškodbe bi v Celju znašala svojih 100.000 S-din. Ker pa so celjski zdravstveni zavodi plačani globalno, bi morali torej i operacijo, ki je bila izvršena v Ljubljani i oskrbo poškodovane roke na Reki opraviti, ne da bi zavod za socialno zavarovanje moral za to kaj posebej plačati, ker je to že plačano z globalom. Ker pa so te storitve bile izvršene izven območja celjskega komunalnega zavoda, jih je zavod plačal, plačano vsoto pa odbil od celjskim bolnišnicam namenjenega globala, torej celjske bolnišnice dobijo za toliko manj finančnih sredstev. Na ta način se vsi zdravstveni zavodi celjske regije nahajajo v kritični situaciji, ker finančna sredstva, izplačana zdravstvenim zavodom drugod, prekoračujejo

IZ GRADIVA ZA SEJO CDS

(Nadaljevanje s 5. strani)
predvideno višino in s tem avtomatično zmanjšujejo sredstva za celjske zdravstvene zavode, ki pa svoje delo opravljajo vendarle nezmanjšano dalje.

Kljub vsem opisanim ukrepom pa ima celjski komunalni zavod v 8 mesecih letošnjega leta 81 milijonov S-dinarjev primanjkljaja. Ta primanjkljaj pa ne gre na račun zdravstvene službe, ker ona dobi le toliko sredstev, kolikor se jih v skladu procentualno nabere, pač pa je nastal zaradi povečanja izdatkov na drugih postavkah finančnega načrta komunalnega zavoda, predvsem zaradi povečanja izdatkov za zdravila, večja izplačila za hranarine, za ortopedske pripomočke, torej predvsem tam, kjer pri trošenju direktno sodelujejo zavarovalnici. Vedeti moramo, da visok bolniški stalež, številne nezgode močno zamažajo ravnost težje sklada za zdravstveno zavarovanje, saj v času bolezenskega dopusta ni plačevanja rednih prispevkov, torej ni dohodka za sklad, potrošnja pa je večja.

Posebno nezgode, ne samo tako imenovane obratne nezgode, ki jih je vse preveč, marveč tudi številne nesreče izven dela, posebno stalno naraščajoče prometne nesreče, terjajo po navadi izredno dolgo in drago zdravljenje, pogosto invalidnost in vse kar ima ta za posledico.

Ce beremo dnevno časopisje, ki zadnje tedne iz dneva v dan poroča o problemih socialnega zavarovanja in zdravstvene službe, razberemo, da je bilo v vsej državi v 8 mesecih letošnjega leta v socialnem zavarovanju skupnega primanjkljaja 70 milijard S-din, predvidevajo pa, da bo ta primanjkljaj do konca leta narasel na 120 milijard S-din. Ni torej čudno, da se organi državne uprave pospešeno lotevajo reševanja nastale situacije v socialnem zavarovanju in pripravljajo nove zakonske predloge, ki naj bi tako v socialnem zavarovanju kot v zdravstveni službi temeljito vskladili potrošnjo z obstoječimi možnostmi. Napovedujejo, da bo skupščinsko sprejemanje teh novih zakonskih predlogov že v mesecu novembru.

Ko o vsem tem kot zavarovalci socialnega zavarovanja razmišljamo, smatram za pošteno, če se izprašamo, ali smo v preteklosti res bili dovolj kritični pri trošenju sredstev skladov socialnega zavarovanja. Prav gotovo je napaka tudi ta, da smo o tem vse premalo razpravljali.

Osnovne ugotovitve iz doslej prikazanega:

1. Princip: trošimo, kolikor ustvarjamo!
2. Limitarni dohodek sklada za zdravstveno zavarovanje ne zadošča za trenutno koriščenje.
3. Zdravstveni zavodi so za svoje storitve plačani globalno — po višini ustvarjenih sredstev sklada za zdravstveno zavarovanje (ne pa po izvršenem delu).
4. Ker je dohodek sklada za zdravstveno zavarovanje na celjskem območju nizek, vsako zdravljenje izven tega območja zmanjšujejo finančna sredstva namenjena in potrebna za cel celjskih zdravstvenih zavodov.
5. Komunalni zavod za socialno zavarovanje Celje je v 8 mesecih letošnjega leta kljub opisanim operacijam izkazal primanjkljaj na skladu zdravstvenega zavarovanja v višini 81 milijonov S-dinarjev (Ljubljana, Kranj v tem obdobju vsak po 600 milijonov S-dinarjev).

Kako se je v tej situaciji znašla letos naša obratna ambulanta?

Kot za vsak zdravstveni zavod je tudi za našo ambulanto pogodbeno predviden globalen znesek finančnih sredstev, ki bi po našem finančnem načrtu komaj zadoščal za nemoteno poslovanje. Na žalost pa nam predvidena sredstva ne dotekajo 100%. To je posebno občutno v naši zobni ambulanti. Delavci v tej ambulanti delajo kot doslej, plačano pa dobijo le na primer 65% svojega izvršenega dela, ker več sredstev zavod za socialno zavarovanje na postavki zobozdravstvo nima. Zaradi tega ima naša zobna ambulanta v 8 mesecih letošnjega leta primanjkljaj v višini tri milijone 919.682 S-dinarjev. Splošna ambulanta je nekoliko na boljšem, saj izkazuje v istem obdobju zaradi opisanih principov plačevanja le 731.873 S-dinarjev primanjkljaja. Delo v naših ambulantah pa gre nezmanjšano dalje, le da smo vsak mesec v skrbi, kako bo s sredstvi za osebne dohodke, ki jih že tako nismo mogli regulirati z lani predvidenim povzemanjem. Trenutno jih izplačujemo še z v preteklosti ustvarjenimi obratnimi sredstvi in z redno dotacijo tovarne, kopičijo pa se nam neplačani računi za material. Rad bi ob tej priliki poudaril, pomen te situacije, da pobijem neresne govorice, ki se pogosto širijo med našimi zavarovalci, da smo zdravstveni delavci plačani toliko več, koli-

kor več ljudi imamo v bolniškem staležu — in podobni nesmisli. Zdravnik dobi svoj po planu predvideni dohodek ne glede na to ali ima koga v bolniškem staležu ali ne, ali je dnevno pregledal 25 pacientov ali pa 150. Posebej se edino plačujejo le obiski na domu. Kolikšna pa je frekvenca pregledov v naši ambulanti in s tem povezana intenzivnost dela naših zdravstvenih delavcev, pa je znano vsem, saj je bilo v naši splošni ambulanti samo v 8 mesecih letos izvršenih 18.159 zdravniških pregledov.

Na kraju še zelo zanimiv podatek, ki je povezan z ukinitvijo zdraviliškega zdravljenja. Prikazati to, me je napotil odtok nekega zavarovanca — delavca tovarne, ki je sicer bil letos sam v zdravilišču, da »se pošilja v zdravilišča same inženirje«. Prikazati želim, kakšna je bila struktura poslanih na zdraviliško zdravljenje. V prikazu so zajeti le tisti, ki jih je v zdravilišče napotila naša ambulanta, ne pa tudi tisti bolniki, ki so jih bolnišnice direktno poslale v zdravilišče zaradi neprekinjenega nadaljevanja zdravljenja.

V letu 1965 je naša ambulanta napotila v zdravilišče skupno 101 pacienta, od teh je bilo 86 delavcev, 7 uslužbencev (od teh le 1 z visokošolsko izobrazbo), svojcev in upokojencev pa osem.

V letu 1966 je bilo do 21. septembra skupno odobrenih

za zdravljenje v zdraviliščih 34 naših predlogov, od tega za 26 delavcev, 5 uslužbencev (le 1 z visokošolsko izobrazbo) in 3 svojce in upokojence.

Skupno torej v obeh letih 136 poslanih, od tega 112 delavcev, 12 uslužbencev in 11 svojcev in upokojencev. Oba uslužbenca z visokošolsko izobrazbo sta že dolgoletna člana kolektiva EMO in je po nujnem zdravstvenem stanju bilo zdravljenje v zdraviliščih nujno potrebno. Številke dovolj zgovorno pričajo o ugodnosti razmerja.

Glede zdravilišč moram omeniti še to, da ukinitve ne zajema primere strožje medicinske rehabilitacije, to se pravi: bolniki po poškodbah, po operacijah, po preživelih srčnih infarktih bodo še naprej odhajali na zdravljenje v zdravilišča zaradi nadaljevanja zdravljenja v zdravilišču kot specializiranem zdravstvenem zavodu z režimom bolnišnice.

Mogoče je to moje poročilo nekoliko preobširno, zdi se mi pa, ker so le skopo nanizana dejstva, da se bo v bodoče k tem problemom potrebno vračati še in še, da bomo morali vsi prizadeti čutiti te občutljive probleme in vsi doprinesati po svojih službenih in tudi človeških odnosih h končni uvrstitvi sistema zdravstvenega zavarovanja. Le tako bomo veliko prispevali k stabilizaciji našega gospodarstva.

RAZGOVORNA VEST

Člani našega kolektiva na obisku v emajlirnici Sfinx v Friedlandtu na Češkem — več o tem v prihodnji številki Emajlirca

V oktobru nove

OSEBNE IZKAZNICE

Na oddelku za notranje zadeve pri občinski skupščini v Celju smo zaprosili za pojasnila v zvezi z bližnjim izdajanjem novih osebnih izkaznic.

Nova osebna izkaznica ne bo služila le kot dokument za dokazovanje identitete, temveč v večini primerov tudi kot dokazilo o rojstvu in državljanstvu. Zakon o osebnih izkaznicah med drugim določa, da mora imeti osebno izkaznico vsak občan, ko dopolni osemnajsto leto starosti, mlajši občani, ki so v delovnem razmerju, ali pa potrebujejo osebno izkaznico iz drugih utemeljenih vzrokov, jo bodo lahko dobili, ko bodo dopolnili štirinajsto leto starosti.

Občanom, ki so stalno prijavljeni na matičnem okolišu Celje, bodo zamenjavali, oziroma izdajali osebne izkaznice na sedežu občine Celje, in sicer od 1. oktobra 1966 do marca prihodnjega leta. Oni, ki ne spadajo v to območje, pa bodo vlagali prošnje za osebne izkaznice pri ustreznih krajevnih uradih (npr. Zalec, Vransko in podobno).

Pri zamenjavi osebnih izkaznic mora vsak državljan predložiti:

SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

OBČINA

OSEBNA ISKAZNICA

(IME)

(PRIIMEK)

FA 000000

ROJEN-A

(DAN, MESECI, LETO IN KRAJ)

PREBIVALIŠČE
IN NASLOV

(OBČINA IN REPUBLIKA)

IZDANA DNE

REG.
ŠT.

VELJAVNOST

M. P.

(PODPIS POORLAŠČENE OSEBE)

● sedanjo (staro) osebno izkaznico;
● dve fotografiji velikosti 3 × 3,5. Fotografiji ne smeta biti retuširani, izdelani morata biti na papirju (ne na kartonu) in ne smeta biti starejši od šest mesecev; praviloma mora biti vidno levo ali desno uho;

● osebe, ki so rojene izven celjske občine, morajo obvezno predložiti veljaven rojstni list, one, ki prvič prosijo za osebno izkaznico pa še potrdilo o vpisu v državljansko knjigo. Oba dokumenta sta takse prosta, kadar služita za izdajo osebne izkaznice.

● 2 N-din za novo osebno izkaznico.

Pri zamenjavi sedanje ali izdaji nove osebne izkaznice bo treba izpolniti poseben obrazec.

Zaradi odvzema prstnega odtisa bo moral vsak občan osebno priti po novo osebno izkaznico.

Nove osebne izkaznice bodo veljale različno, in sicer od 18 do 25 let starosti, od 25 do 50 in od 50. leta dalje.

Natančnejši razpored in navodila o izdajanju oziroma zamenjavi osebnih izkaznic bosta objavljena v »Delu«, v »Celjskem tedniku« in na oglasni deski celjske občinske skupščine, oziroma krajevnih uradov. Vsi prosilci naj se natančno ravnajo po objavljenem razporedu.

P I S M A

Ker moje prejšnje pismo ni bilo objavljeno v Emajlircu, si dovoljujem napisati še nekaj besed našemu uredniškemu odboru. Mislim, da članek ni bil tako vsebinsko slab, morda pa so bile v njem nekatere slovnične napake. Ne morem zahtevati, da prispevek objavite v našem časopisu, čeprav vem, da imam pravico dopisovati, vendar sem samo delavec in so mi zaradi tega prikrajšane pravice svobodnega govorenja in pisanja. Že naša stara bolezen je, da marsikateri delavec ne sme povedati resnice, ker to ni všeč nekaterim našim ljudem, zato tudi ni dovoljeno kritizirati kogar koli, čeprav je kritika upravičena in resnična.

Zato se ne čudim, da je moj članek romal v koš že zaradi tega, ker ga je napisala roka navadnega delavca in je šlo za pomoč drugemu delavcu. Nisem napisal tega članka zaradi senzacionalnosti, ampak ker me je prizadel nehumani odgovor tovarišice iz socialne službe. Ko sem prebral, kdo je v uredniškem odboru, sem videl, da je nekaj takih, ki ne morejo razumeti delavca in se tudi ne čudim, da so sprejeli sklep, da se o tem primeru več ne piše, saj so verjetno mislili, da se ne izplača, ko gre samo za enega delavca. Ali pa mogoče uredniški odbor in socialna služba nista imela odgovora na moj članek? Obsojam uredniški odbor, ki po mojem mnenju v delavskem časopisu noče ali pa si ne upa pogledati resnici v oči.

Odbor hoče s tem prikriti napake, ki se dogajajo pri nas v nekaterih službah in jih delajo

nekateri uslužbenci. Mislim, da je ravno naš časopis primeren, da v njem pišemo o naših željah, kritikah in dogajanjih tudi mi delavci. Ne morejo biti v časopisu samo referati in številke, tudi želje delavcev je treba upoštevati, nihče pa nam ne more diktirati, da bodo v časopisu samo članki, ki so le nekaterim ljudem všeč. Vprašal bi uredniški odbor, kakšne članke sprejme in kdo jih lahko piše? Objavite to v eni prihodnjih števil, da si slučajno ne bo spet kakšen delavec predrznil pisati, da se godijo nepravilnosti pri nekaterih uslužbencih.

Naš časopis naj bi bil res delavski, naj ne bi bilo važno kdo prispeva članke, saj ne more biti vsakdo inženir ali strokovnjak, tudi članke naših delavcev upoštevajte, čeprav niso tako strokovno obdelani kot pri izobražencih, saj je tudi v članku delavca lahko prava misel.

Stane Videc

Kot smo v prejšnji številki »Emajlirca« že omenili, pisma tovariša Videca, kot tudi vseh drugih nismo objavili, kot dopolnilo k zadevi Oštir. Menimo, da prav pismo tovariša Videca ni imelo neposredne povezave s tem primerom, da je navajal podoben primer, ki pa se je primeril drugje in pred desetimi leti.

Kot vsa pisma naših delavcev in še posebno teh, čeprav redko primejo za pisalo, pa objavljamo tudi zgornje pismo tovariša Videca, saj je tokrat načel drugo vprašanje.

Uredniški odbor

Pred začetkom letošnje gledališke sezone

Več posluha za občinstvo

Letošnji repertoar SLG v Celju je po vsebini del precej drugačen, kot v zadnjih letih. Po analizi, ki so jo opravili v celjski gledališki hiši, so v repertoar zajeli dela, ki so blizu človeškemu doživetju, vsakdanjemu življenju mladega človeka, predvsem pa so poskrbeli, da je spored pester.

Prva premiera bo letos 7. oktobra. V režiji Mileta Koruna bodo predvajali Cankarjevo delo »ZA NARODOV BLAGOR«.

Cankar je napisal to svoje

zgodnje delo kot protest proti političnim razmeram na Slovenskem. Ostro je razgalil in osmešil politične veljake obeh vodilnih strank, liberalne in klerikalne. »Včeraj so bili drugi in jutri bodo spet drugi, osebe se menjajo, stvar ostane,« je zapisal avtor. Kajpak ima Cankarjeva beseda še danes svojo moč in kanec aktualnosti. Kajti človeške napake, čeprav družbe, ki je proti njej naperil Cankar svojo ost, že davno več.

RAZČISTIMO NAŠE STVARI

Kako je zdaj?

Zadnja konferenca je trajala do pol štirih zjutraj. 11 in pol ur. Rezultat ni bil tak, kot smo pričakovali.

Več poštenih komunistov je hotelo vrniti svoje izkaznice.

Tudi tak rezultat ni tragedija. Mnogi birokratsko nastroje ni ljudje se zadovoljno smeji, ker mislijo, da je ZK zgubila na svoji moči. A motijo se. Zadnja konferenca nam je samo jasno pokazala, kje smo. Res se nam je zataknilo, ker nismo enotni, nismo vsi jasno prepričani, kaj je danes osnovna naloga Zveze komunistov.

V času stare Jugoslavije je ZK imela jasne cilje: delavski razred mora priti do oblasti. Tudi v času NOV je bilo jasno, kaj so osnovne naloge ZK.

Zdaj pa je videti, kot da ni več kakih večjih praktičnih ciljev pred nami. Plačevanje članarine, udeležba na sestankih, sklicevanje na herojsko preteklost, borba za poštenost itd., vse to je premalo, da bi Zvezi komunistov dajalo smisel za obstoj.

Kdor je član ZK samo zaradi teh stvari, tisti ni več komunist, pa čeprav še tako redno plačuje članarino, se udeležuje

sestankov in zna kritizirati nepravilnosti, ki jih imamo pri vsakodnevnem življenju.

Jedro dela ZK je, da forsira razvoj samoupravljanja. Ni to samoupravljanje kaka jugoslovanska moda, ampak edina prava pot, da se delovni človek res osvobodi zatiranja in krivic in da doseže višji blagor in srečo, kot so to imeli vsi rodovi pred nami.

Vse to nas dela malodušne, zato smo kar na pol gluhi, ko nam kdo reče, da je naša osnovna naloga razvijati samoupravljanje.

Pa po svoje je prav, da smo malodušni pred takim samoupravljanjem, kot ga imamo. Če bi bili s tem zadovoljni, bi to pomenilo, da smo veliko večino delovnih ljudi pustili na cedilu.

Samoupravljanje še ni zaživel v taki obliki kot mora. Saj je večina ljudi le na papirju upravljavca. Lahko volijo in so voljeni, kaj pripomnijo centralnim samoupravnim organom in v tem se za njih izčrpa skoraj vse pri samoupravljanju.

Ali imajo res delovna sredstva, material in druge izdatke in seveda rezultate svojega dela v svojih rokah? Ali res lah-

ko GOSPODARIJO in samostojno odločajo o tem, kaj storiti z rezultati svojega dela? Bolj na papirju. V resnici je drugače.

Upravni odbor in CDS, to še ni razvito samoupravljanje. Tudi obratni delavski sveti in delavski sveti ekonomskih enot še ne pomenijo, da je samoupravljanje zaživel na široki fronti.

Šele ko bomo imeli postavljen tak ekonomski sistem (organizacijo dela, obračun in delitev), da bodo vsi ali vsaj večina ljudi v ekonomskih enotah gospodarili in ne samo izpolnjevali ukaze nekih od zgoraj, šele takrat bomo lahko rekli, da se je samoupravljanje razvilo na višji nivo. Tu gre za mobilizacijo vseh sil k istemu cilju, k dohodku. Takrat bo tudi za vse boljše. Dokler tega ni, tako dolgo smo vedno neki hlapi.

Tu gre zdaj za velike stvari. Postaviti si moramo tak ekonomski sistem, tako organizacijo, obračun in delitev, da bomo res gospodarji nad tem, kar delamo. Ni treba, da nekdo drugi namesto nas misli in gospodari.

Jasno je, da zdaj vsi ne mo-

remo študirati nekih ekonomskih sistemov in jih potem vpljavati v praksi. Dela je tu za vse dovolj. Potrebno pa je, da smo prepričani, da je to prava pot za nadaljnji razvoj in da dajemo podporo tistim, ki praktično predlagajo in postavljajo tak sistem. Enako važno je, da nastopimo odkrito proti tistim, ki zavirajo razvoj takemu načinu gospodarjenja, kjer samoupravljanje dobi svojo materialno osnovo.

Samoupravljanje se razvija

Tu bi rad povedal še to, da se zelo motijo vsi tisti, ki mislijo, da je samoupravljanje anarhija. Lahko je anarhija samo nerazvito samoupravljanje. Kdor pa hoče s takim nerazvitim samoupravljanjem delati reklamo, kako je vse to za nič, tisti se samo odkrito bori proti samoupravljanju in kaže svojo nerazvitost.

Vsaka stvar ima svoj razvoj. Tudi človek se ne rodi izkušen. V izkušenega se šele razvije. Pravimo, da je po tridesetih ali štiridesetih letih človek že izkušen. Drži, pa tudi potem se še razvija. Morda bolj počasi, a drži pogovor »do smrti se učimo«.

(Nadaljevanje na 10. strani)

INSTITUT

Marko Trebar — Jože Jošt:

Perspektive direktnega emajliranja pri nas in na tujem

Čeprav je minilo šele dobrih 6 let od pričetka proizvodnje razogljčnega jekla, se je slednja danes že tako razmahnila, da po proizvedenih kapacitetah razogljčene pločevine že presega potrebe emajlirske industrije. Radi opisanih izrednih lastnosti se taka pločevina čedalje bolj uveljavlja tudi pri konvencionalnem emajliranju, čeprav je nekoliko dražja. Podatki za leto 1962 navajajo, da je bilo v ZDA od vse pločevine porabljene za emajliranje 25 % razogljčene pločevine. Odnos med navadno in razogljčeno pločevino se še nadalje spreminja v korist razogljčene pločevine.

Veliki proizvajalci gospodinjske opreme (hladilnikov, štedilnikov, pralnih strojev, pomivalnih omarič ipd.) čedalje bolj uvajajo direktno emajliranje namesto konvencionalnega.

Že uvodoma smo omenili prednosti direktnega emajlira-

nja pred klasičnim, kar zadeva mehanske lastnosti in ekonomiko. Absolutnih podatkov o ekonomičnosti tega postopka še ni zaradi kratke dobe uvajanja tovrstne tehnologije v industriji. Večinoma navajajo številke za posamezna podjetja in posamezne artikule. Iz literaturnih podatkov pa je razvidno, da so posamezna podjetja v ZDA dosegla znižanje proizvodnih stroškov za 4,5; 9 oziroma 20 %. Treba je namreč poudariti, da je ekonomičnost postopka zelo odvisna od tehnoloških pogojev in asortimana podjetja in seveda od kvalitete delovne sile in proizvodnih naprav.

Prednosti direktnega emajliranja:

- boljša kvaliteta emajlne prevleke,
- skrajšanje tehnološkega postopka emajliranja (enkratni nanos, manj transporta itd.)
- prihranek na delovni sili,
- prihranek energije (en-

kratno žganje),

- prihranek na materialu,
- zmanjšanje možnosti deformacije izdelkov pri žganju.

Pomanjkljivosti direktnega emajliranja:

- dražja pločevina,
- dodatne investicije v lužilnici,
- zahteva po kvalitetnejši delovni sili,
- zahtevnejša kontrola tehnološkega postopka,
- večji odstotek naknadnega popravila.

Glede na zgoraj navedene prednosti in pomanjkljivosti je težko govoriti o dejanskem prihranku, vendar pa lahko splošno rečemo, da ima smisel uvajati direktno emajliranje samo v take obrate, ki so že pri konvencionalnem emajliranju dosegli najvišji tehnološki nivo in koristi uvedba direktnega emajliranja predvsem povečanju kapacitet v danem obratu.

Postopek direktnega emajli-

ranja se zaenkrat uporablja samo za emajliranje arhitekturnih panel, gospodinjske opreme in delno sanitarij, ne pa za emajliranje posode oziroma močno preoblikovanih predmetov.

V jugoslovanski emajlirski industriji še ni nikjer uveden postopek direktnega emajliranja. Smatramo, da imajo nekatere naše emajlirnice, ki proizvajajo gospodinjsko opremo in sanitarije, pogoje za uvedbo direktnega emajliranja v svojo proizvodnjo, seveda pa je to predvsem odvisno od finančnih pogojev emajlirnic, kot tudi od razmerja cen med navadno pločevino za emajliranje in razogljčeno pločevino. Naše železarne trenutno še ne proizvajajo razogljčene pločevine, vendar so npr. v Železarni Jesenice že pristopili k reševanju tega problema in pri tem sodelujejo z Institutom »Emajl«.

ŠTIRJE POGOJI ZA DOBRE ODNOSE PRI DELU

Pogosto poudarjamo, da je ena od najvažnejših lastnosti modernega delovodje sposobnost da se zna »povezati« s svojimi sodelavci, tj., da je dostopen in da razume njihove potrebe. Če delovodja želi razumeti svoje podrejene, mora poznati njihove želje. Ustreči jim mora v mejah možnosti, da so zadovoljni, njihovo delo pa je učinkovitejše.

KATERE SO POTREBE DELOVNEGA ČLOVEKA?

Človeški odnos mora odgovarjati pravilom oziroma zakonom, ki veljajo za vsakogar, ker imajo vsi ljudje enake potrebe. To so na eni strani življenjske potrebe obstoja, to so splošne človeške potrebe: potreba prehrane, počitka, ustvarjanja, potreba obrambe od zla. Če se ne zadosti eni od teh potreb, človek trpi.

Z druge strani pa obstajajo duševne potrebe, ki jih najbolj občuti človek pri delu:

— **POTREBA SIGURNOSTI** predstavlja eno od prvih želja vsake osebe. Vsakdo od nas želi zavarovati svojo bodočnost in bodočnost svoje družine. Spomnimo se strahu brezposelnosti. Ali ne želimo točno vedeti kaj pri delu pričakujejo od nas? Ali se ne trudimo opraviti postavljeno nalogo? Ali bi ne hoteli biti neodvisni? Informacije in zaupanje nam je potrebno, da se ne bojimo negotovosti!

— **POTREBA, DA SE DRUŽIMO** prihaja takoj za potrebo sigurnosti. Človek rad živi v skupnosti. Je družabno bitje, ki ne prenese osamljenosti. Rad je član delovne ekipe, družine, sindikata itd.

— **Vsi občutimo POTREBO, DA SE SPOŠTUJE NASE ČLOVEŠKO DOSTOJANSTVO.** Ne trpimo, da se z nami postopa kot s številkami, živalmi, z delovnimi pripomočki ali stroji. Simpatiziramo z drugimi ljudmi in želimo, da tudi drugi nas spoštujejo: fizični delavec za služi enako spoštovanje kot glavna, vodilna oseba.

— **POTREBA PRAVICNOSTI IN OBZIRNOSTI** je četrta po vrsti: želimo, da se prizna vrednost našega dela, četudi je skromna in vrednost našega osebnega prispevka skupnemu naproku, čeprav je majhna. Če fizični delavec v redu opravlja svoje delo, tudi pomaga razvoju podjetja. Zato ga moramo ceniti in njegov trud poplačati, da bo zadovoljen.

— Glavna potreba delovnega človeka pa je **POTREBA RAZVOJA, NAPREDKA** in izpopolnitve. Želi ustvarjati in se dvigati po profesionalni lestevici.

ZADOVOLJITEV LJUDSKIH POTREB JE TEMELJ ZA DOBRE MEDSEBOJNE ODNOSE PRI DELU.

Nekateri mislijo, da ni lahko izboljšati socialni odnos v podjetju in čakajo prekrizanih rok na velike spremembe. Drugi realnejši, ki prav tako pričakujejo splošno boljše spremembe istočasno delajo, da delovnega človeka naredijo zadovoljnega s pomočjo majhnih, a pomembnih ukrepov. Ako se ti majhni ukrepi pogostokrat pojavljajo so dokaz delavcu, da ga smatrajo kot osebnost čigar potrebo priznavamo.

Delovodja včasih čaka, da mu v tem pogledu nadrejeni dajejo dober primer. Vendar mora vsakdo v svojem delovnem območju, če je to potrebno prevzeti iniciativo tudi če ni bilo primera »od zgoraj«.

Točke, ki jim moramo posvetiti posebno pozornost:

— Vsakomur moramo pokazati kako ocenjujemo njegovo delo.

— Voditi moramo skrb o zaslugah.

— Vnaprej moramo obvestiti ljudi o spremembah, ki jih zadevajo.

— Sposobnost vsakega posameznika moramo izkoristiti na najbolj primeren način.

1. Vsakomur moramo pokazati kako ocenjujemo njegovo delo.

To je videti kaj preprosto... Redkokdaj imamo pogum svojim sodelavcem povedati to, kar ni dobro pri njihovem delu. Na drugi strani pa nima smisla delavcu kar naprej govoriti, da je njegovo delo »zanič«, ne da mu pojasnimo kaj od njega pričakujemo in kaj bi mu omogočilo, da se osposobi in da napreduje. Če tako ne postopamo, pomeni da ne vodimo skrbi o njegovi potrebni sigurnosti. Izzivamo v njem vznemirjenost podobno bojazljivosti neizkušenega voznika vozila, ki mora voziti po neznanem cesti, a nima dobrih luči.

Na splošno mnogi nadrejeni mislijo: »Ako ne rečem nič, pomeni, da gre vse v redu«. No, tega njegovi podrejeni ne morejo vedeti. Če je vse v redu, moramo to tudi primerno povdariti; to prinaša zadovoljstvo potrebno sigurnost (poglej priponko na koncu članka).

2. Voditi moramo skrb o zaslugah.

Za to je pogoj, da delovodja pazljivo opazuje svoje delavce tako, da lahko opazi izjemo ali izredno dejanje ter ga pravično oceni.

To pa vsekakor ni lahko, ker moramo upoštevati mnoge faktorje, ki nam pomagajo delo

posameznika pravilno oceniti.

3. Vnaprej moramo obvestiti ljudi o spremembah, ki jih zadevajo. Takšen postopek pomeni spoštovati ljudi, ki imajo svoje nazore svoje osebno življenje, svoje družinske obveznosti, svoje skrbi in navade. Če delavca komaj pet minut pred koncem delovnega časa obvestimo, da bo moral eno uro dalj delati, pomeni to spremeniti njegove osebne namene in z njim postopati kot s kakšnim predmetom.

Razmisлити pa moramo tudi o tem, kaj pomeni za delavca predstavitev iz ene delovne skupine v drugo, kadar se z dosežanjo počuti ozko povezan. Pri tem pa moramo upoštevati tudi njegova nagnjenja in razpoloženje, ki ga ustvari delo v njegovi skupini.

Če delavcem ne raztolmačimo vzrokov določenih sprememb, ki jih zadevajo tj. če se jim olajša sprejemanje novih sprememb, se bo povečal njihov občutek, da so samo delovna sredstva, to pa pomeni, da se bo povečala njihova nesigurnost.

4. Sposobnost posameznika moramo izkoristiti na najbolj primeren način.

Predvsem moramo sami to sposobnost odkriti. Kolikokrat smo zaradi pomanjkanja uvidnosti zaupali svojim podrejenim naloge, ki so bile pod ali nad njihovimi možnostmi! To izziva v nekaterih primerih nesigurnost in nezadovoljstvo zaradi okrnitve samostojnosti.

Kaj naj si mislimo o nadrejenih, ki preprečujejo napredovanje svojih sposobnih delavcev, ker se ne želijo ločiti od njih? Ti ne spoštujejo potrebe napredovanja, ki je v vsakem človeku globoko vsajena.

Zadovoljitev potreb delovnih ljudi je eden od osnovnih pogojev za postavljanje zdravih odnosov v delovni skupini. Takšnemu zadovoljstvu lahko tudi vsak dan prispevamo z majhnimi potezami, ki so ravno tako pomembne za delavnost ljudi.

POVEST O ANICI — NAUČIMO SE KAJ IZ NJE

Je že sedem ali osem let odkar Anica dela v konfekcijski delavnici. Je mlada, živahna in dobro opravlja svoje delo. Prav nič se ne pritožuje, čeprav v delavnici ni vse najboljše. Nekoč dne razbije Anica zaradi nerodnega giba kar prilično drag del svojega stroja. Prestašena in jezna zaradi lastne nerodnosti odide k delovodji in pričakuje neizbežno kazen. Delovodja pa ji nepričakovano reče: »Tokrat Anica ne bom ničesar rekel, ker si dobra delavka!« Anica vsa presenečena

ponavlja: »Dobra delavka? Ze sedem let delam tukaj, a še nihče mi nikoli tega ni rekel! Vesela sem, da sem razbila stroj, ker drugače nikoli ne bi izvedela, da sem dobra delavka!«.

Franjo Panza

GLOBUS

V Angliji bodo uvedli februarja 1971. leta decimalni valutni sistem. Denarna enota bo ostala angleški funt, ki se bo delil na 100 enot, za katero pa še ni znano, kako se bo imenovala.

★

Svetovna proizvodnja »computerjev« (elektronski računalniki) hitro narašča in bo dosegla do leta 1970 že vrednost 7 milijard dolarjev. Na ameriško družbo IBM (International Business Machines) odpade 80 % svetovne prodaje, medtem ko ostale ameriške družbe sodelujejo s 15 %. Na vse ostale svetovne koncernne pa odpade le 5 %. Svestni si te sedanje podrejene vloge v proizvodnji computerjev, številne evropske države ob podpori svojih vlad pripravljajo ofenzivo proti ameriški industriji in njihovim podružnicam na vseh kontinentih. Tudi Japonci vlagajo ogromna sredstva v hitro rast te proizvodnje. Tipična je koncentracija dosedanjih proizvajalcev v Franciji, ki bodo ob primerni koncentraciji sedaj še razdrobljenih proizvajalcev dobili od svoje vlade v prihodnjih letih kar 100 milijonov dolarjev posojil.

★

Proizvajalci strojev za pomivanje posode v ZDA v vedno večji meri uporabljajo silikatno-emajlne premaze tudi za notranje dele teh aparatov. Prednosti leže v dejstvu manjših odrgnin in madežev ter boljšega in hitrejšega čiščenja. Specialni reviji za testiranje izdelkov široke potrošnje »CONSUMER REPORTS« in »CONSUMER BULLETIN« poudarjajo vidne prednosti takih premazov.

Bogdan Hochmüller:

JE DELO PO NORMI VEDNO KORISTNO?

Norma kot merjeni čas dela sestoji iz osnovnega časa, dodatnega časa in časa počitka.

Osnovni čas dela npr. na stroju je spet sestavljen iz glavnega časa, v tem slučaju iz strojnega časa, ki je odvisen od kakovosti stroja ter hitrosti teka stroja, dalje iz stranskega časa, v tem slučaju iz ročnega časa, t. j. časa, ki ga delavec porabi za vpenjanje, izpenjanje in kontrolo izdelka, za upravljanje (krmiljenje) stroja.

Dodatni čas je tisti, ki ga uporabi delavec za začetek in zaključek dela, za večjo izmenjavo orodja (če ni to pripravljen čas), za sprejemanje dela in navodil, za svoje nujne osebne opravke ipd. Pri določevanju norme je dodatni čas izračunan v % od osnovnega časa. Odsto-

tek (%) dodatnega časa pa je mogoče ugotoviti le s točnim snemanjem na delovnem mestu ali na skupini delovnih mest, ki mora trajati vsaj teden dni. (Pri določanju % dodatnega časa grešimo največ, če ga ne določimo z merjenjem!)

Čas počitka, razen že z zakonom določenega 30 minutnega odmora, je čas, ki je potreben delavcu, da z njim nadomesti nastalo utrujenost in tako prepreči izčrpanost in s tem padec storilnosti. S tem prepreči tudi prezgodnjo delovno nesposobnost oz. okvare na zdravju zaradi počasnega izčrpanja. Ta čas je danes mogoče točno izračunati in določiti v % od osnovnega časa norme.

Strojni čas, ki je odvisen od hitrosti teka stroja in orodja,

je *neizpremenljiv*. Delavec mora spoštovati tozadavne predpise (določen režim dela). Osebi dohodek delavca se sme torej zvišati samo z osebno storilnostjo in spretnostjo, torej samo s skrajšanjem ročnega časa oz. dodatnega časa. Recimo, da znaša ročni in dodatni čas 60 % celotne norme, od 10 minut 6. Izredno priden delavec lahko zmanjša ta čas na polovico, torej na 3 minute. Prihranek znaša 3 minute in s tem presega normo za 30 % ali strokovno izraženo: delavec zasluži 78 minut v 60 minutah. To pa največ v tem slučaju! Splošno načelo za npr. kovinsko industrijo je, da more zelo priden in spreten delavec *trajno* presega normo samo povprečno za največ 25 % (vključno strojni čas). Razlika med povprečno dobrim in slabšim delavcem v izpolnjevanju norme pa ne sme biti večja kakor 30 %.

Tu se pojavijo prve *nevarnosti* dela po učinku! Vsako nadaljnje preseganje norme je — razen v izjemnih slučajih — *nerealno*! Nadaljnje preseganje je možno namreč samo na račun kvalitete dela ali pa življenjske dobe stroja in orodja. Oboje vsebuje neekonomsko povečanje stroškov proizvodnje, s tem pa ne samo podražitev proizvodnje, temveč tudi predčasno izrabo težko nabavljenih proizvodnih sredstev (devize!). Delavec torej, ki prekomerno presega *realno* postavljeno normo, škoduje kolektivu in bo te posledice čutil — morda šele po letih — tudi na svoji lastni koži (izčrpanost). Zato je naslednja najvažnejša naloga normircev *kontrola* izpolnjevanja norm. To kontrolo je treba vršiti stalno, statistično, ter beležiti višino preseganja. Kakor hitro se pojavijo abnormalnosti, je treba poiskati temu vzroke: ali je norma *nerealno* postavljena (pomankljivo izvršen študij dela in merjenje časa napačen režim dela, tehnološka izprememba) ali pa obstoja kršitev predpisanega režima dela! V prvem slučaju je treba ponovno izvršiti študij dela in normiranje, v drugem klicati delavca na odgovornost in tudi njegovega nadrejenega! Pri delu nastajajoči stroški namreč ne naraščajo sorazmerno s hitrostjo dela in zaslužka (proporcionalno), temveč hitreje (progresivno)! Brezobzirnega izrabljanja stroja in orodja pod nobenim pogojem ne smemo dovoliti, ravno tako nepravilno in škodljivo pa je tudi, če normirec avtomatično zniža čas obdelave, kadar ugotovi *prekomerno* preseganje norme, ne da bi

prej preveril vse okoliščine, torej izvedel ponoven študij dela. Navadno doseže s tem le, da bo na eni strani delavec nezadovoljen in škoduje s tem delovni morali, ali pa prisili delavca k še hujšemu izrabljanju strojev in orodja, kar povzroči skupnosti skoraj nenadomestljivo škodo. In ravno tukaj grešimo največ! Vsako znižanje norme na račun stroja in orodja mora biti tudi ekonomsko utemeljeno. Morda se nismo izrabili stroj do dovoljene meje, morda zavisi od pospešenega dela na določenem stroju delovni uspeh celega podjetja — tedaj ja! Ako pa teh utemeljitev ni, potem s tem ne napravimo koristi, temveč škodo!

Dobro moramo premisliti, kje je meja ekonomičnosti. Dejstvo je, da ekonomično delo ni vredno, racionalno in obratno, kar morata upoštevati tehnik in ekonom. Toliko važnejše je, da ugotovimo pravo mejo pri postavljanju režima dela in s tem norme. Nadzorovati moramo stroške orodja, vzdrževanja in popravila strojev, odstotka izmečkov ter primerjati istočasno preseganje norme časa. Ako se pri enaki stopnji zaposlitve ti stroški dvigajo sporedno s preseganjem norm, potem je to znak, da so delavci nedisciplinirani. Na napake normircev in delno tudi tehnologov pa lahko sklepamo, ako ugotovimo, da ostanejo norme na isti višini oz. se čas izdelave v celoti sicer niža, istočasno pa se dvigajo omejeni stroški. Tedaj se sicer proizvodnost navidezno ali tudi dejansko dviga, podraži pa se tudi proizvodnja, kar pa ni namen dobrega gospodarjenja.

Nerealne norme kakor tudi nerealno preseganje norm nadalje onemogoča pravilno planiranje ter organiziranje proizvodnje. Planiranje zasedbe strojev in za izdelavo potrebne časa in s tem planiranje stroškov ter cen proizvodom postane tako iluzorično. Pojavijo se nepredvideni stroški in onemogoči se ostvarjanje večjega dohodka. To ne more nikogar zadovoljiti!

Čas obdelave je osnova za razdelitev stroškov po izdelku, istočasno pa tudi za zmogljivost obrata. Priprava dela se pri planiranju dela naslanja na čas. Če se v ta dejstva poglobimo, vidimo, kako dalekosežne posledice imajo lahko slabo pripravljene in postavljene norme za urejeno in pravilno poslovanje celotnega podjetja.

(Konec prihodnjic)

Razčistimo naše stvari

(Nadaljevanje z 8. strani)

Enako je z demokracijo. Mar je kje zaživela čez noč? Mar lahko samoupravljanje zaživi čez noč? Leta bodo minevala, samoupravljanje se bo razvilo, a še vedno bo šel razvoj naprej. Dokler živi človeški rod, tako dolgo ni zastoja, tako dolgo bo tudi razvoj.

Zdaj poudarjamo, da je osnovna naloga ZK to, da foršira razvoj samoupravljanja. Zato, ker vsi poštenj in napredni ljudje hočejo, da na svetu zaživijo bolj človeški odnosi, ne pa hlapčevski.

Z zmago v NOV hlapčevstva ali izkoniščanja še nismo odpravili. Tudi po dvajsetih letih ga nismo odpravili. Vzporredno so se na eni strani razvile birokratske sile, ki bi rade zaustavile razvoj ali ga po svoje vodile in vodo usmerjale na svoj mlin. Privstaviti ločnice pa uživati socializem, s parolami pa razglasiti samoupravljanje, to je za naš razvoj nevarno. To nam tudi pove, da razvoj demokracije in samoupravljanja ni lahka stvar.

Kdor je pošten in se zaveda, da naša pot ni postлана samo z rožami, kdor se noče izneveriti poštenosti, bo vztrajal v Zvezi Komunistov kot dober član, kot pogumen borec za napredek. Samoupravljanje še nimamo razvitega, zato ima danes ZK in vsi napredni ljudje veliko nalogo. Če je ZK idejni vodja v našem razvoju, potem se moramo člani ZK ideološko vzgajati. Vedeti moramo, kaj hočemo, koga naj podpiramo, da bo vsem boljše.

Cilji ZK so bili vedno enaki — več humanizma, bogatejši in lepše življenje za vse ljudi. Oblike borbe za te cilje pa se

menjajo, ker se tudi okolje in družba menja.

Če smo si enotni v tem, da je osnovna naloga ZK to, da razvijemo samoupravljanje na višji nivo, potem nam tudi ni tako težko ločiti, kdo so napredni ljudje in kateri so nazadnjaški. Vsak, ki ogroža samoupravljanje in njegov razvoj, je za nas nevaren, zato je naša dolžnost, da takega onemogočimo. Tako kot je IV. plenar razčistil s takimi na vrhu, tako moramo mi pri nas. To je enotna smer po vsej Jugoslaviji. Ker kdor je proti samoupravljanju, ali pa je samo s parolami ali besedami za njega (za samoupravljanje) pri delu pa ne, ta nima posluha za široko fronto delovnih ljudi.

Naj ne misli kdo, da je naloga komunistov, da samo nergajo. Prva naloga je to, da dobro vidimo (ali analiziramo), kam smo prišli v našem razvoju in da se idejno borimo za nadaljnji razvoj.

Naša borba je zdaj v tem, da razvijemo samoupravljanje in to ne na papirju, ampak v življenju, da dobimo materialno podlago (organizacija, gospodarjenje, obračun, delitev). Tako bomo prišli do boljšega gospodarjenja in do takih medsebojnih odnosov, ki bodo naše življenje naredili bogatejše.

Kot nekoč, tako so tudi zdaj Zvezi komunistov potrebni dobri člani, zato zdaj ni čas za malodušje. Združiti moramo svoje moči, sicer bodo birokratske sile bolj zavirale naš razvoj, kot je to potrebno. Mi lahko in moramo s svojim delom pomagati, da gre razvoj naprej v prid vsem delovnim ljudem.

Tone Ivanič

Srečo Pukl

VTISI IZ MOSKVE

Sporočilo, da sva določena za trening in sodelovanje na svetovnem prvenstvu v akrobatskem letenju, sva dobila nenadoma, šest dni pred odhodom. Tako nisva imela prav nobene priložnosti, da bi se vadi-la v figurnem letenju že doma.

Ko sva pripotovala v Beograd, sva dobila na Letalski zvezi Jugoslavije državni dres, nekaj popotnice v obliki dolarjev in že so nama povedali, da bova potovala brez trenerja in vodje in naj si to delo kar med seboj razdeliva. Želeli so nama mnogo uspeha, srečen povratek

liške zgradbe. Tu so naju že pričakali predstavniki centralnega aerokluba SSSR. Vodili so naju mimo vseh carinskih pregledov in nas nato odpeljali z avtomobilom v Moskvo v hotel Centralnega športnega kluba armije. Med vožnjo sva imela že prvo lekcijo ruskega je-zika in videla sva, kako odlič-no lahko uporabljata roke pri »pogovoru«, če nama zmanjka ustreznih besed. Seveda pa je slaba stran takega načina »pogovora« v tem, da se roke sčasoma utrudijo in potem je po-trebno pogovor za nekaj časa prekiniti. Vendar pa sva prvi pogovor v avtomobilu srečno izpeljala. Najini spremljevalci so vedeli, da sva prišla iz Jugo-slavije, toda motilo jih je to, da ne govoriva »jugoslovanski« jezik. Z nami se je vozil tudi pilot, ki je bil v drugi svetovni vojni v Srbiji in tam se je naučil tudi nekaj »jugoslovanski-h besed«, ki so se pa zelo razlikovale od najine »jugoslo-vanščine«. Tako sva porabila skoraj četrte ure predno sva jim raztolmačila, da sta v Jugo-slaviji tudi Slovenija in Make-donija, ki imata svoj jezik in da so pri nas razen v vojski vsi jeziki enakovredni. Ko smo se peljali proti Moskvi skozi lepe brezove gozdove so nam naši spremljevalci s ponosom po-kazali nanje in dejali, da pri nas sigurno nimamo kaj takega. Bili so kar malce razočarani, ko sem jim odgovoril, da tudi pri nas v Sloveniji rastejo breze. Seveda sem jim za-molčal, da brezovih gozdov ni, ampak samo tu in tam kakšno drevo in da se to nikakor ne da primerjati z lepoto njihovih gozdov.

Ko so naju pripeljali v ho-tel so nam pokazali sobo, v ka-teri bova stanovala in naju pe-ljali na kosilo v restavracijo, ki je bila oddaljena od hotela ka-kih 50 m. V tej restavraciji so pripravljali hrano samo za športnike in to po jedilniku, ki so ga predpisali športni zdrav-niki. Ko sva se vsedla za mizo, sva mislila, da je pripravljena hrana sigurno za štiri osebe in bila sva zelo presenečena, ko so nama dejali, da je to kosi-lo samo za naju. Prvo kosilo v Moskvi, s katerim sva se spo-prijela in napol omagala, je zgledalo takole: pol litra jogur-ta, prekajene ribe v olju, kavi-jar, surovo maslo, dva paradiž-nika, dve kumari, 3 decilitre gostega sadnega soka za pred-jed, nato pa zelenjavna juha, pražen krompir, na mleku du-šen riž, telečja pečenka in pe-čena jetra, ajdov in beli pše-nični kruh. Vse skupaj pa sva lahko za žejo zalivala z mine-

ralno vodo. V glavnem je bilo vsako kosilo enako, menjali so samo vrste rib, razne sadne so-kove in razne juhe. Vse pa je bilo pripravljeno brez svinjske-ga mesa in brez svinjske masti, kar po njihovem mišljenju ni primerna hrana za športnike.

Po kosilu sva povabila naji-ne spremljevalce v našo sobo,

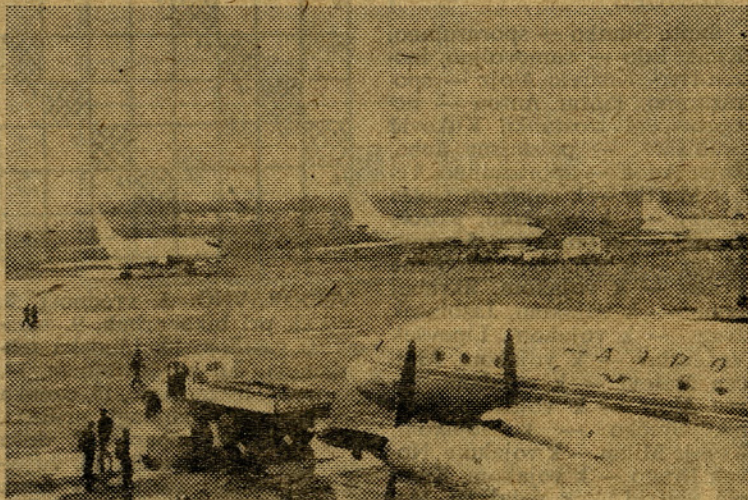
polnila in jo potem prav tako mirno nagnil in izpil na dušek dva deci naše kačje sline. Seve-da so potem čaše potovale ta-ko dolgo, da je usahnila vsa na-ša zaloga, nakar so naju oni povabili, da poizkusimo še nji-hovo vodko in pet let star bol-garski konjak. Ker sva midva malo prestrašeno pogledala, so

Inštruktor — mojster športa
Aleksej Ivanovič Semjonov

in nama dali letalske karte za polet v Moskvo.

Potovala sva s potniškim le-talom Caravella in ker je bil prvi pilot na tem letalu naš nekdanji inštruktor, sva večino poti prebila v pilotski kabini, kjer sva imela kratek tečaj, ka-ko se upravlja tako letalo. Le-teli smo 10.000 m visoko s hi-trostjo 860 km/h in po enour-nem letu pristali v Varšavi. Let proti Moskvi smo nadalje-vali čez 20 minut. Vse do pred Moskve smo imeli lepo vreme, tu smo prileteli v nevihtne oblake, toda s pomočjo vode-nja preko radia z moskovske-ga aerodroma ni neurje pustilo na letalu nobenih posledic, ra-zen nekaj bledih in prestraše-nih obrazov potnikov, ki na svojih sedežih niso vedeli, kaj se dogaja z letalom, da se ta-ko neusmiljeno premetava po zraku. Z nekaj manevri med oblaki smo končno pristali na moskovskem letališču Sereme-tevo. Poslovala sva se od pilo-tov Caravelle, ki so nama želeli obilo sreče, in vstopila v avto-bus, ki nas je pripeljal do leta-

Letališče Seremelevo pri Moskvi, letala Iljušin in Tupoljev

kjer sva jim hotela ponuditi šilce naše domače slivovke. Ker ni bilo v sobi nobenega šilca, sva jim dala v roke kozarce, ki so bili na mizi zraven stekleni-ce za vodo. Ko sem pričel toč-ti vanje slivovko, sem mislil, ko bo dovolj mi bo že povedal ali odmaknil kozarec. Toda te-ga nisem dočkal. Naš bodoči inštruktor v akrobatskem le-tenju je mirno držal časo v ro-kah, dokler se ni do vrha na-

naju potolažili, da jutri še ne bomo leteli in tako lahko mir-no proslavimo naš prihod v Moskvo. Po treh urah gostova-nja v njihovi sobi se je za na-ju končal prvi dan v Rusiji. Ko sva se od žeje prebudila, je bi-lo sonce že visoko na nebu in vesela sva bila, ko sva se spom-nila, kako bi bila šele žeina, če prejšnji večer ne bi pila z našimi novimi prijatelji.

(nadaljevanje sledi)

Novo v knjižnici

- JUS — M. C3. 701
Kotrljajni ležaji. KOLUTNI KUGLI-
NI JEDNOREDNI LEZAJI TA, REDO-
VA MERA 11, 12, 13 i 14.
- JUS — M. C3. 657
Kotrljajni ležaji. PRSTENI BACVA-
STI PODESLJIVI DVOREDNI LEZAJI
SE, REDA MERA 13.
- JUS — M. C3. 705
Kotrljajni ležaji. KOLUTNI KUGLI-
NI DVOREDNI LEZAJI TDC, REDOVA
MERA 22, 23, 24.
- JUS — M. C3. 711
Kotrljajni ležaji. KOLUTNI PO-
DESLJIVI LEZAJI TS SA NESIMET-
RICNIM BACVASTIM VALJCICIMA RE-
DOVA MERA 92, 93 i 94.
- JUS — M. C3. 715
Kotrljajni ležaji. KOLUTNI PODES-
LJIVI LEZAJI TSA SA SIMETRICNIM
BACVASTIM VALJCICIMA, REDOVA
MERA 92, 93 i 94.
- JUS — M. C3. 735
Kotrljajni ležaji. PRSTENI KONIČ-
NOVALJCANI LEZAJI KB, REDOVA
MERA 02, 22, 03 i 23.
- DIN — 1451
SCHRIFTEN. GROTESKCHRIFTEN.
Engschrift. Mittelschrift. Breitschrift.
Jahr 1951.
- DIN — 4043

- HEIZÖLSPERREN — HEIZÖLAB-
SCHEIDER. Baugrundsätze, Einbau, Be-
trieb, Prüfung. Jahr 1961.
- DIN — 6616
LIEGENDE BEHALTER AUS STAHL
für oberirdische flüssiger Mineralölpro-
dukte Jahr 1965.
- DIN — 6617
LIEGENDE BEHALTER AUS
STAHL für teilweise oberirdische Lager-
ung flüssiger Mineralölprodukte,
Jahr 1962.
- DIN — 6619
STEHENDE BEHALTER AUS STAHL
für teilweise oberirdische Lagerung
flüssiger Mineralölprodukte. Jahr 1962.
- DIN 6620
BATTERIEBEHALTER AUS STAHL
für oberirdische Lagerung von Heizöl.
Jahr 1962.
- DIN — 18160
FEUERUNGSANLAGEN. Verbindungs-
stücke. Blatt 1, 2, 5, 6. Jahr 1963.
- DIN — 40007
SCHILDER FÜR DIE ELEKTRO-
TECHNIK. Richtlinien. Jahr 1958.
- DIN — 51603
ternationale Seeschifffahrt). Mindestan-
LE. (Ausgenommen Heizöle für die in-
FLÜSSIGE BRENNSTOFFE. HEIZÖ-
forderung. Jahr 1962.

Kadrovske vesti

VSTOPI

Bobner Vinko, Hauptman Marjan, Gačner Milan, Kroflič Milan, Salej Edvard, Medvešek Bruno, Marovt Karl, Ing. Vilč Danijel, Kuder Vinko, Podgorelec Franc, Vodeb Anton, Gražl Ivan, Juteršek Vinko, Hrovat Janez, Železnik Martin.

IZSTOPI:

Sante Stanko — sporazumno, Kitak Edo — samovoljno, inozemstvo, Knafelc Alojz — sporazumno, Pintar Anton — neopravičeni izostanki, Kukovič Stanislav — poizkusna doba, Zaler Adolf — sporazumno, Veber Martin — k vojakom, Golec Alojz — k vojakom, Kozole Franc — k vojakom, Breznik Milan — k vojakom, Škoberne Franc — k vojakom, Škrubej Ivan — k vojakom, Jazbinšek Ivan — k vojakom, Lipovšek Venčeslav — k vojakom, Majcen Matevž — k vojakom, Petec Alojz — k vojakom, Kotnik Srečko — k vojakom, Kranjc Milan — k vojakom, Novak Drago — k vojakom, Kumpič Sigfrid — k vojakom, Macur Ivan — k vojakom, Šorn Milan — k vojakom, Cerjan Mato — k vojakom, Eler Alojz — k vojakom, Pogačič Ivan — k vojakom, Apat Alojz — k vojakom, Rozman Frančišek — k vojakom, Kosmač Anton — k vojakom, Jezovšek Jože — k vojakom.

POROČILI SO SE:

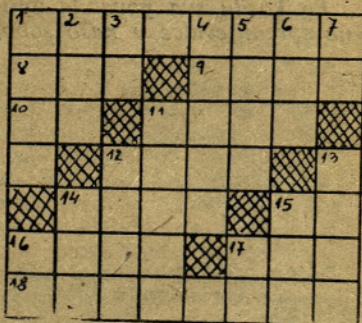
ŠLEMENŠEK Pavel, BORLAK Anton, BREZNIK Ivan,

KRAJNC Hedvika: ROJC, ROJC Ernest, GOSTEČNIK Ivan, JAGER Ivana-GOSTEČNIK, PLANINSEK Angela-VAUPOTIČ, RAMSAK Marija-JOST.

Na novi življenjski poti vam želimo obilo sreče!

(Nadaljevanje prihodnjic)

Naša križanka

VODORAVNO: 1. vrednost, 8. vzklík pri bikoborbah, 9. zdravilna rastlina, 10. Ljudska tehnika, 11. čut za dostojnost, 12. snov, 14. težke sanje, 15. oznaka za gospod pred angl. priimki, 16. Verdijska opera, 17. duša umrlih pri Slovanih, 18. žuželka, ki oddaja svetlobo v temi.

NAVPIČNO: 1. igra z žogico, 2. ženski glas, 3. kartaski izraz, 4. planiran teren za prometni objekt, 5. Mladinska knjiga, 6. kradljivec z mikavt, 7. angl. predlog, 11. glavna oseba iz Gogoljevega romana, 12. zadnje novosti pri oblačenju, 13. kurivo, 14. obdobje po vojni, 15. pogost pridevek pri škotskih priimkih, 16. okrajšan veznik, 17. simbol za nikelj.

verjeno sram in bi jim bilo nerodno, da bi morda odnesli nagrado svoji tajnici. Ja, ja, pa še res je!

Sicer pa ni važno, kaj in kdo ravno je Špila, se vam ne zdi? Mislim pa, da še niste pomislili zakaj ravno sem Špila. Prosim, da vam povem. Špilo za klobase poznate. To je tisti malo večji zobotrebec na koncu klobase. Klobase menda vsi poznate, saj so vsak petek za malico, sicer brez špile, klobase so pač klobase. Vendar so tiste s špilami boljše. No in, klobasa se peče, se kuha (z njo vred seveda špila), da se lepo zraven kislega zelja na krožnik in se prinese na mizo, lepo pogrnjeno (okroglo zeleno mizo) — torej klobaso pojedjo, obirajo špilo, pojedjo pa je ne. Vidite, to je nekaj vredno. Vse sorte lahko delajo s špilo, toda jesti se je ne da, ker jo je — konkretno — težko prebaviti. Se gristi jo je težko!

Zadnje čase opažam, da je precejšnje zanimanje in ugibanje, katera neki je ta Špila. In sumniččenja sem, sumniččenja tja. In obstoja neko mnenje, da je »ena« Špila. Vendar pa, »motiti se je človeško«. Ne vem pa, zakaj naj bi morala biti Špila neka suha, velika ženska z dolgim jezikom? Se vam zdi, da je potrebno, da bi bila taka? Meni ne. Saj veste pregovor »tiha voda bregove dere«. In kje piše, da mora biti Špila ženska? Tudi moški imajo dolge jezike, samo da oni mislijo da jih znajo »kot sablje vih-teti« le tam, kjer je to potrebno. Kako zelo se motijo in motimo. Torej, lahko sem moški. Res pa je, da pišem s pisalnim strojem. Toda je zapisano, da moški ne znajo pisati na pisalni stroj? Če še ne veste, vam povem, da je pri nas v naši »kšir-fabriki« kar lepo število takih, mož ki so celo boljši stroje-pišči, kot naše daktilografke. Tudi tekmovati bi šli, pa jih je

ŠPORT

TAKO NAPREJ FANTJE!

12. septembra sta se pomerili v nogometu ekipi vzdrževalnih obratov in mehanične delavnice. Zmagala je ekipa vzdrževalnih obratov z rezultatom 4:0. Rezultat odgovarja poteku dogodkov na zelenem polju, čeprav je imela ekipa mehanične delavnice nekaj izrednih priložnosti, da bi zatresla mrežo nasprotnika, toda dobra obramba na čelu z vratarjem Gorjupom je onemogočila nasprotniku, da bi zmanjšal rezultat. Omeniti moramo, da igralec mehanične delavnice Hojnik ni izkoristil naidealnejšo priliko, da bi iz 11-metrovke premagal kolega v nasprotnih vratih.

V nekaterih člankih našega glasila je bila polemika o rekreaciji, toda danes bi lahko vsem tistim, ki mislijo, da je potreben vedno denar za rekreacijo, odgovorili, da le ni tako, saj se da tudi brez finančnih sredstev vsaj športno rekreirati — samo dobre volje je bilo potrebno.

Pohvalili bi obe ekipi, ki sta se srčno borili v veliki vročini in brez najnujnejše opreme za to vrsto športa in dokazali, da je našim fantom do rekreacije, pa da se tudi izven ograj našega podjetja med seboj zblížajo.

Dodam naj še, da je to nogometno tekmo vodil naš sodelavec tov. Pantner, ki je srečanje vodil v obojestransko zadovoljstvo.

Jaz bi pa poskusila zgrist! Uredniški odbor »EMAJLIRCA« ker se ne drži pravil o tajnosti vsebine, dokler »Emailirec« ni zunaj. Če še ne veste, vam povem, da veliko ljudi ve, predno je naš »cajteng« natiskan, kaj vse bo pisalo in preden ga večina bere, že debatirajo, kaj je kdo napisal, kako, zakaj in polemike sem in tja. To pa res niti ni pošteno, niti lepo, pa čeprav gre za špilin članek.

Torej upam, da smo se zme-nili! Veste, radovednost ni lepa čednost! Špila pa naj ostane Špila brez ozira ali je suha, debela, je moški, je ženska, ima dolg jezik ali ne.

Danes, ko sem bolj osebna, bi se skromno zahvalila vsem, ki so na moj račun pisali pesmice, ki so bile ali pa niso bile objavljene ter tov. Ž. A. za spodbudne besede. Hvala.

Špila

SINDIKALNO PRVENSTVO V ROKOMETU

V sindikalnem občinskem tekmovanju v malem rokometu se je prijavilo devet ekip, med drugimi tudi ekipa EMO. Toda iz neznanih vzrokov naša ekipa ni sodelovala kar žal lahko slabo vpliva na skupni plasman v okviru sindikalnih športnih iger.

Tekmovanje se je odvijalo po cup sistemu, to je na izločanje. V finale so se plasirale ekipe: IFE, KLIME, LIBELE, KLJUČAVNICARJA in PROSVETE, slednja pa se iz neznanih vzrokov ni udeležila finalnih borb, kar je velika škoda, saj imajo prosvetarji odlično rokometno ekipo.

Finalne tekme so pokazale, da je tudi rokomet priljubljen med našimi delovnimi ljudmi, a kar posebno preseneča, tudi na precej visoki kvalitetni ravni.

REZULTATI FINALA:

LIBELA — IFA 14:7
KLIMA — KLJUČAVNICAR 11:1

IFA — KLJUČAVNICAR 10:3
LIBELA — KLIMA 6:7

Vrstni red je bil naslednji:

1. KLIMA
2. LIBELA
3. IFA
4. KLJUČAVNICAR

LIBELA : KLIMA 6:7

Tekma je bila od prve do zadnje minute izredno negotova, saj se ni vedel zmagovalac do zaključnega žvižga sodnika.

Rahla premoč je le prinesla zaslužen zmago ekipi KLIME, v kateri se je posebno odlikoval igralec D. Orač, saj je s tremi zadetki prispeval levji delež, da je na koncu tekme triumfirala ekipa KLIME.

V kratkem bo še tekmovanje v odbojki in v malem nogometu in upamo, da tokrat ne bo tekmovanje brez ekipe EMO, kot se je to zgodilo pri rokometu. EM

Emailirec

Časnik izhaja v okviru enote informacije vsako drugo sredo v nakladi 3.700 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, ing. Jože Vajdetič, Ivo Gostečnik, Emil Ječič in dr. Franc Zupančič. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 207. Tisk in klišaji GP »Celjski tisk« Celje